İrademize Sahip Çıkalım!
İstanbul'a sahip çıkarsak, tüm ülkenin kaderine sahip çıkarız. İstanbul'a sahip çıkmak için, Demokrasi Meclislerine!

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartiGirisimi twitter.com/toplmsalozgrlk 2 TL / Haziran 2019

Halkın iradesi Demokrasi Meclisleri

Juliana Gözen

Gündelik yaşamın akışını zorlaştıran sorunlardan başlayarak tüm sorun alanlarına eğilen "halkçı, demokratik bir yerel yönetim" anlayışı ile yerellerde Demokrasi Meclisleri'ni kurarak. Bu meclisleri bir karar mekanizması haline getirerek. Bu meclisleri iktidarın yapıp ettikleri karşısında, kendi kendini yöneten bir güç haline getirerek.
Evet yapabiliriz, çözüm bizim irademize sahip çıkmamızda, çözüm kendi ellerimizde. >> *3. sayfada*

Kavşaktaki ayrışmalar

Oğuzhan Kayserilioğlu

Biz hep seçimleri konuşsak da, aslında seçimleri ve iktidar güçlerini de kapsayıp ülkeyi belirleyen derin dip dalgaları sıkça yüzeye vuruyor, alışık olmadığımız hatta bilmediğimiz ortamlara girip çıkıyor, hızla yenilerine sürükleniyoruz.
Aslına bakılırsa, Türkiye'de işler hiçbir zaman "buralara" kadar gelmez, süreç devlet ve sistem açısından hafif de olsa risk biriktirmeye başlatınca "Ordu kılıcını atar"dı. >> *4. sayfada*

Onurumuza ve İstanbul'a sahip çıkalım!

İstanbul'u haramilere teslim etmeyelim. Her semtte, her mahallede, her işyerinde kuracağımız meclislerde, seçimleri ve ülkenin durumunu tartışalım. Onlar bizim ensemize vurup elimizdeki ekmeğimizi, onurumuzu, şehrimizi almak istiyorlar. Ekmeğimize, onurumuza ve İstanbul'a sahip çıkalım!

Çalınan seçimlerden sonra yenisine doğru gidiyoruz.

Seçimlerin iptali, halkın öfkeli tepkisiyle karşılandı. Oylarına sahip çıkan ve seçim hırsızlığını protesto eden halk sokakları doldurdu, gösteriler günlerce sürdü.

Herkesin isimlerini bildiği muhalif partiler ve siyasiler ise halkın öfkesine cevap veremedi. Halk sokakta yalnız bırakıldı.

Kendisine linç girişimi yapılan CHP lideri, Erdoğan'la el sıkıştı.

Seçimlerin çalınması usluca kabullenildi.

* * *

Ekonomik kriz, yeni bir dalga halinde halkın üstüne yükleniyor.

En temel ihtiyaçlar bile artık alınması zor fiyatlara yükseldi, işsiz kalma bütün işçilerin en büyük korkusu. İş kazaları denilerek küçümsenen iş cinayetleri sürüyor. İşyerlerinde alınması gereken önlemlerin masrafları yüzünden patronların kazancı azalmasın diye iktidar hiçbir önlem zorunluluğu getirmiyor. Cinayetlere göz yumuluyor, teşvik ediliyor.
Ekonomik krizi, işçilerin emeğiyle yaratılan ülkenin zenginliklerini yağmalayarak atlatmaya çalışıyorlar.
Kürt sorunundaki "çözümsüzlük" politikası adeta bir iç kanama gibi ülkenin bütün dengesini ve huzurunu bozuyor.

İktidarın kadınları aşağılayan söyleminin kışkırttığı kadınlara yönelik her türden şiddet artarak sürüyor. Ülke, kadınlar için bir cehennem haline geldi.

* * *

Ülkeyi ve emeğimizi yağmalayanlar, şehirlerimizi de yağmalıyor.

İstanbul belediyesinin gelirlerinin nasıl yağmalandığı İmamoğlu tarafından açıklandı.

Yağmalarını devam ettirebilmek için seçimleri iptal ettirdiler.

İstanbul'u haramilere teslim etmeyelim, şehrimize sahip çıkalım.

Her semtte, her mahallede, her işyerinde kuracağımız meclislerde, seçimleri ve ülkenin durumunu tartışalım.

Onlar bizim ensemize vurup elimizdeki ekmeğimizi, onurumuzu, şehrimizi almak istiyorlar.

Ekmeğimize, onurumuza ve İstanbul'a sahip çıkalım!

Her yer çocuk dolsun diye!

Bütün çocukların yaşama, korunma ve katılım hakkı gözetilmeli.

11

Sağ siyasetin yükselişi ve anatomisi

Son senelerde sağ, faşizan ya da faşist denebilecek partiler dünya çapında yükselişte.

8

HDP'nin kritik dönemeci: Demokrasi x Restorasyon

Gönülsüz görüşmeler ve yarım ağız teşekkürler HDP'nin bilincini bulandırmamalıdır.

10

Tek yol savaş!

Evrim Muştu

ABD, yaptırımlar aracılıyla uyguladığı "maksimum baskı" taktiğiyle İran'a diz çöktüremeyeceğine göre, bu defa askeri provokasyonlar suretiyle ufak bir bahane üretip savaş ilan ederek bu amacına ulaşmak istiyor.
ABD'nin bu girişimine yönelik iç ve dış tepkilere baktığımızda göze çarpan iki nokta var. İlk olarak ABD'de iç siyasi dengenin oldukça karışık olduğu anlaşılıyor.
>> *9. sayfada*

Erdoğan'ın yenilmezlik büyüsü bozuldu

Kendisini iktidara taşıyan toplumsal-yerel ağlar ile arasına mesafeler girdi. Erdoğan ve partisi erişilebilirliğini giderek yitiriyor. Tabanla tavan arasında önemli kopuş emareleri görülüyor.

Perihan Koca

Herkesin gözleri önünde kazanılmış ve hatta mazbatası teslim edilmiş İstanbul seçimleri "hiç bir şey olmadıysa da kesin bir şeyler oldu" siyasetsizliğiyle iptal edildi.
Açıktan söylemek gerek; Erdoğan ve AKP'si yenildi ama yıkılmadı.
31 Mart'ta kendilerinin beklediğinden çok daha derin bir yara aldılar ve gösterdiklerinden daha ciddi bir sarsıntı içerisindeler.
Erdoğan'ın "yenilmezlik büyüsü" bozuldu.
Her sıkışmada ülkenin önüne "çözüm" olarak sundukları sandık dayatması, "beğenmediği sandığı" tanımama kararlarıyla meşruiyetini yitirdi.
"7 Haziran'da da yaptılar, yine aldılar, yine kazandılar" şimdi de "ne yapar eder alırlar" ruh haliyle araya mesafe koymak gerek.
Zira, bu Erdoğan'ın "ya var olacağız ya öleceğiz" dediği noktadan yürütülen özel bir savaş propagandası.

Hiçbir şey eskisi gibi değil

Onun da ötesinde, hiçbir şey eskisi gibi değil. (...)
Devamı 3. sayfada

POLİTİKA

Yenilmezlik büyüsü bozulan Erdoğan iktidarı yönetme ve meşruiyet krizi içerisinde

Erdoğan'ın yenilmezlik büyüsü bozuldu

Kendisini iktidara taşıyan toplumsal-yerel ağlar ile arasına mesafeler girdi. Erdoğan ve partisi erişilebilirliğini giderek yitiriyor. Tabanla tavan arasında önemli kopuş emareleri görülüyor.

Perihan Koca

1. sayfadan devam (...)

Ne konjonktür ne Erdoğan ne de toplum aynı zeminde. Farklı bir momentin bugüne özgü gerilim ve çatışmalarını yaşıyoruz.
Yenilgi sürecinin sonuçları bugün çeşitli sıkışmışlıklar, çatlaklar ve çözülmeler olarak belirmeye başladı.
İstanbul seçimlerini iptal ettirme gücü ve gerçekliği iktidarı güçlü kılmadı/kılmıyor ve onları içerisine sıkıştıkları kriz dinamiklerinden çekip çıkaramıyor.
Erdoğan iktidarı bir yönetme ve meşruiyet krizi içerisinde.
Ürettikleri propagandalar karşılık bulmuyor, pazarladıkları vaatler kulak tırmalıyor, gerçekliği sorgulanıyor.
Esas gücünü aldığı kendi öz kitlesine ulaşmakta zorlanıyor.
Kendisini iktidara taşıyan toplumsal-yerel ağlar ile arasına mesafeler girdi.
Erdoğan ve partisi erişilebilirliğini giderek yitiriyor.
Tabanla tavan arasında önemli kopuş emareleri görülüyor.
Yoksa neden zamanında statükoyu hedef alarak sessiz çoğunluğun sesiyiz dedikleri, içerisinden çıkıp geldikleri kesimin iftar sofralarında bunca eğreti dursunlar?

İtikat mı itibar mı?

Sermayenin altın çocuğu İstanbul'u kaybetmek, göze alınamadı.
Çünkü bugün yerel yönetimler başta olmak üzere iktidar mevkileri, en büyük paylaşım merkezleri olarak görülüyor ve öyle işletiliyor.
Zira, bugün Erdoğan'ın AKP'si bir şirket gibi yönetiliyor.
Parti ilişki ağları çoğu zaman çıkarsal bir imkan ve kaynak olarak görülüyor.
Peki ya bu geniş imkan ve çıkar ağı, Erdoğan kaybederken kaybetmeyi göze alacak mı?
Erdoğan ve partisi ile kurulan bağ sürekli vurguladıkları üzere, bir "itikat" meselesi mi?
Sanmıyorum.
TÜSİAD'ın hiç olmadığı kadar yüksek bir tondan konuşmayı tercih etmesi, Özilhan'ın sunduğu istatistikler, İmamoğlu ve Kılıçdaroğlu ile verilen pozlar tesadüfi değil.
Enflasyon ve işsizlik oranlarındaki yükseliş, TL'nin değer kaybı, döviz kurundaki durdurulamayan yükseliş, borçlanmadaki tarihsel zirveler her an kontrolden çıkabilecek bir tabloyu gözler önüne seriyor.
Böylesi bir tablo içerisinde borçlanmalar, iflaslar hızla artarken, gündelik yaşamda işsizliğin, yoksulluğun, açlığın, velhasıl krizin yaptırım gücünün alacağı hal de iktidarın en önemli sıkışma odaklarından olacak.
Üstelik epeydir ülkeler arası gündemde yer tutan eksen krizinde, tarafını seçmeye zorlanan bir Türkiye var.
***Zemin kırılgan
Ekonomi şu anda Türkiye'nin en kırılgan dinamiği.
Ve bu kırılgan zemin, Albayrak'ın ekonomi paketi diye kamuoyuna sunduğu kısa vadeli öteleyici politikalarla geçiştirilebilecek sınırı çoktan aştı.
Sadece içeriden de değil göbekten bağlı olduğu dışarıdan gelen basınç, uluslararası arenadaki yüksek tonda söylenen sözler, salt devletler arası oynanan siyasi oyunlardan ibaret değil, gerçekliğin ta kendisi.
Ortadoğu ve bölgesel siyasette de benzeri bir sıkışmışlık ve çözümsüzlük hali hakim.
Türkiye, Suriye'de sıkışmış, tampon bölge meselesini çözememiş, bölgesel düzlemde ciddi kayıpların yaşandığı kritik bir anın içerisinde.
Öte yandan, tarihsel olarak "din ve milliyetçilik" motifine duyulan ihtiyaç da, atılacak adımların boyutunda önemli olacak.
Kılıçdaroğlu'na linç yöneliminin spontane bir girişim olmadığını, faşizm kartının hala güçlü bir şekilde masada olduğunu göz ardı etmeden, para-militer çetelerin çeşitli hamlelerle devreye sokulabileceği olasılığını da görmek gerek. Yüzden fazla Hizbullahçı'nın sessiz sedasız salıverilmesinin zamanlaması tesadüf olamaz, değil mi?

CHP ve beka; gururlu Kılıçdaroğlu kapsayıcı İmamoğlu

CHP'nin AKP karşısındaki muhalefet acizliğini açıklayabilmek, ancak Türkiye siyasi ikliminin içsel doğasının kavranmasıyla mümkün olur.

H.Durkal

Tek bir somut bütünlüğün –devlet/sermaye geleneğinin-birbirleriyle çelişik bileşenleri olarak CHP ve AKP, tam da bu özelliklerinden ötürü, birbirlerine kökten muhalefet edemezler; kurulu düzeni tehlikeye atacak, hele hele bir halkçı hareketin kazara da olsa önünü açacak her türlü çıkıştan uzak dururlar.
Çünkü onlar özdeştirler ve onların özlerini, kadim devlet geleneği ile modern finans kapitalin birbiriyle kaynaşmış iktidarı oluşturuyor.

Egemen siyasetin doğası ve CHP

Halkçı güçlerin basıncıyla baskılansa da, yine de onların özü, devletin her koşulda bekasını sağlamaya ve sermaye akışının son tahlilde garanti altına alınmasına dayalı bir özdür.
CHP'nin AKP karşısındaki muhalefet acizliğini açıklayabilmek, ancak Türkiye siyasi ikliminin bu içsel doğasının kavranmasıyla mümkün olur. Bu içsel doğa her yüksek konjonktürde nedense bir anda unutuluveriyor ve CHP'nin yıllardır beklenen (ama

bir türlü gerçekleşmeyen) "yumruğu masaya vurma eylemi" tarih sahnesine çağrılıyor.
Ama o eylem bir türlü gelmiyor. Her eşiğin sonunda ortaya, 19 Mayıs'ta servis edilen fotoğrafta vücut bulan ruh çıkıyor. Tıpkı Yenikapı'da olduğu gibi.

Kılıçdaroğlu: Linçe gururla bakmak

Kılıçdaroğlu, çok kısa bir süre önce bir linç girişiminden şanslı denebilecek şekilde kurtulmuş, linç veya ölümle sonuçlanacak bir saldırıyı deyim yerindeyse ucuz atlatmıştı.
Bu organize saldırıdan henüz bir ay geçmişken, 19 Mayıs törenlerinde basına servis edilen "aynı gemideyiz" temalı Samsun fotoğrafında da gururla poz veriyordu Kılıçdaroğlu.
Bu ülkede siyaseti uzaktan yakından takip eden herkes bilir ki, Kılıçdaroğlu o fotoğrafta kendisine karşı provokasyonu örgütleyenlerle aynı karedeydi.
Kılıçdaroğlu'nun o fotoğrafta yer almasının mantığı, Çiller'in o eski meşhur cümlesinden esinlenecek olursak, "devlet için linç yapan da linç yiyen de bu ülke için şereflidir" yaklaşımında gizli.
Onun temsil ettiği siyasal kültürde, bu uğurda ölümle burun buruna gelmek pahasına da olsa temel ilkeden taviz vermek yok. O temel ilke ise, kurulu düzeni yeniden üretmek, hep korumak, hep kollamak.

İmamoğlu'nun yeniliği

Öbür yandan, CHP'nin yükselen yıldızı İmamoğlu ise, kitlelerin özellikle de halkın değişim ve "gün yüzü görme", beklentilerine karşı, düzenin yumuşak/sevecen yanını temsil ederek, parlak üslubu, soğukkanlılığı, kucaklayıcılığı, "efendiliği" ile oldukça fazla prim yapıyor. Hemen belirtelim ki söz aralarına, seçim gecesinden beri "biz devlet kültürünü iyi biliriz" laflarını da sıkıştırmayı ihmal etmiyor.
Evet, bir yenilik var, ama bu yeni, aslında yine giriş kısmında değinilen aynı somut bütünlük içerisinde, aynı devlet geleneği sınırlarında bir yenilik. Düzenin yıpranan kurumlarını, hırpalanan parçalarını onarmaya ve toplumu yüzeysel "liberal" değerlerle süslenmiş özel-günümüze özgü yeni bir Atatürkçü zeminde bir araya getirmeye çalışıyor. Yeni Atatürkçülük, ister Millet, ister Devlet ittifaklarında olsun, görünen o ki kabul görmüş bir zemin.

Küçük şehirlerin el ve akıl olmaya yetmeyeceğinin farkında olan MHP için, tekrarlanacak olan İstanbul seçimleri büyük bir fırsat sunuyor. İstanbul kazanıldığı taktirde elde edilecek olan rant şimdiden gözlerini kamaştırmakta.

MHP'nin "şiddetli" geçimsizliği

Hasan Feramuz

31 Mart seçimlerinin "gizli" galibi MHP, ilan ettiği "zaferin" sarhoşluğuyla gemiyi azıya almış durumda. Geminin eskiliği ve yıpranmışlığı denizin kaotik halinden dolayı yaşanan sarsıntılarla bu sarhoşluk hali birleşince, MHP'nin gözünü karartmasına neden oluyor.

Linç ve tavsiyeler

Bu gözü karalığın altında yatan nedenlerden biri AKP'den alınan il belediye başkanlıkları.
Tefeci-bezirgân kökenli Anadolu sermayesinin desteğini kazanan MHP, bu desteği konsolide etmenin hedefinde. Bunun için de AKP'nin güç yetmezliğinden kaynaklı boşlukta bıraktığı konulara sert girdi yapmaktan çekinmemekte. Bunun en somut örneği ise Çubuk'taki linçte gösterildi.
Her anı çok organize bir şekilde düzenlenen Çubuk'taki linçi hemen sahiplenen Bahçeli, Kılıçdaroğlu'na ve HDP'ye, asker cenazelerine bir adım bile yaklaşılmaması "tavsiyesinde" bulunmakta da hiç bir beis görmedi.
Bu tavsiyeler MHP'nin salt bir sopa olmakla yetinmek istemediğini, sopayı sallayan el ve akıl olmaya hazır ve nazır olduğunu da ilan etti.
Linç ve tavsiyeler, ekonomik krizle birlikte AKP'den yengeç adımlarıyla uzaklaşan Anadolu sermayesinin MHP'ye yanaşmasını sağlıyor.
Üstelik MHP'nin bunu HDP ve asker cenazeleri üzerinde uygulayarak meşruiyet ihtiyacını gidermesi de cabası.
Dolayısıyla MHP fırsat bulduğunda/yarattığında bu tip "şiddetli" pratikleri sergilemekten çekinmeyecektir.

İstanbul "fırsatı

Öte yandan küçük şehirlerin el ve akıl olmaya yetmeyeceğinin farkında olan MHP için tekrarlanacak olan İstanbul seçimleri büyük bir fırsat sunuyor. İstanbul kazanıldığı taktirde elde edilecek olan rant şimdiden gözlerini kamaştırmakta.
Bu yüzden Anadolu sermayesinin İstanbul'daki uzantılarını "hemşeri harekâtı" ile devreye sokarak gücünü pekiştirip büyüterek rant pastasına konmayı amaçlıyor.
Fakat MHP'nin, Anadolu sermayesini hemşeriler aracılığıyla İstanbul'a taşıdığı gibi, oradaki "şiddet" biçimini İstanbul'a taşıması oldukça zor.
Bundan dolayı Öcalan'ın avukatlarıyla görüşmesinde Bahçeli'nin "sakınca bulmaması", "19 Mayıs gemisinde" verilen görüntü fırsatın kaçmaması "şiddetin" perde arkasından yapılmaya çalışacağına işaret ediyor.

Krizler ve Beka

Bu hesapların, devlet krizinin ve ekonomik krizin şiddetlendiği bir ortamda "rasyonellik" taşıdığı öngörülebilir. Fakat tam da kriz halindeki devletin esas parçalarından biri olan MHP'nin, bizzat nedenlerinden biri olduğu bu krizlerden hem "beka" sorunun çözerek hem de bu "fırsatları" elde ederek çıkma ihtimali düşük.
Bu düşük ihtimal MHP'nin zafer sarhoşluğuna turp sıkmakla birlikte hem AKP hem de halkla olan geçimsizliğini şiddetlendiriyor. Dolayısıyla gemisinin eskiliğini, yıpranmışlığını ve tayfa eksikliğini göz ardı ederek, deniz üzerinde kalabilmenin ve dalgaların güverteye bıraktığı balıkların mutluluğunu yaşayan MHP için, halkın coşkun akan seliyle karşılaşması halinde kurtulma ihtimali pek mümkün gözükmüyor.

POLİTİKA

Halkçı alternatifi inşa etmek için Demokrasi Meclislerini kuralım

Halkın iradesi Demokrasi Meclisleri

Halkçı olasılığın devreye girebilmesi için de gündelik yaşamın her anına müdahale ederek, halk güçlerinin özne olma kapasitesini arttıran örgütlenme tarzını hayata geçirmeliyiz.

Juliana Gözen

Hukuksal hiçbir dayanağı olmayan, iktidarın siyasi tercihlerinin YSK eliyle hayata geçirildiği İstanbul seçim darbesi ile yeni bir perdeyi aralandı.
Aralanan perde, iktidarın meşruiyetini toplumun tüm katmanlarında sorgulanan hatta reddedilen, onu iktidara getiren sermayenin desteğini çektiği bir durumun içerisine sokuyor. Üstelik şimdiye kadar gücünü tesis ettiği sandık, artık onu sorgulatıyor.
Kendi koyduğu ve ihtiyacına göre anında değiştirdiği tüm kurallara ve hilelere rağmen oyunu kuramıyor, hatta belirleyemiyor da.

"Eteri gider, beteri gelir"

31 Mart seçimi ve sonrası CHP'nin ve İmamoğlu'nun duruşunu belirleyen, AKP/ Erdoğan'ı da afallatan sermaye güçlerinin İmamoğlu arkasındaki duruşudur.
Sermayenin güçlü yürütme arzusunu öteleyip kendi arzularını önceleyen Erdoğan, sermaye güçlerinin restorasyon hamlesinin zeminini oluşturuyor.
Bu noktada, "Her Şey Güzel Olacak" sloganıyla umut yaratan İmamoğlu'na ve CHP'nin konumlanışına tekrar bakmak ve oradan okumak önümüzü görmek açısından önemlidir.
Erdoğan'ın koymuş olduğu kuralları her seferinde kabul eden, o kurallarla Erdoğan'ı yenebileceğini düşünen ya da ona biçilmiş rolü iyi oynayan CHP'nin aklında herhangi bir değişim olduğuna dair en ufak bir ipucu yok. 19 Mayıs fotoğrafı herhalde bunun en iyi göstergesidir.

Alternatifi İnşa Etmek Zorundayız!

18 yıldır AKP iktidarının yapıp ettikleri ve artık "bedenleri de yakan" ekonomik krizin halkta

yarattığı öfke, tabiri caizse kabına sığmıyor.
İktidarın meşruiyetini reddeden halk güçlerinin, sermaye güçleri tarafından devreye sokulan restorasyon hamlesine karşı güvencesi, sadece kendine güvenen ve yaslanan yapılar kurması olacaktır.
Mevcut durum ve denge değişikliklerine karşı sadece reaksiyon vermek yetmez, halkın talepleri doğrultusunda elle tutulacak, gözle görülecek alternatifi kurmak; bugünün ihtiyacı olandır.
Geleceğin toplumunu, geçmiş zamanın koşullarını yad ederek değil, gelecek zamanın koşullarının iyileşmesini hayal ederek hiç değil; ancak bugünün koşullarından inşa edebiliriz.
"Bir seçimle yüz yüzeyiz. Dayanaklarımızın sarsıldığını hissedince kaygı ve panik içerisinde geri mi çekileceğiz? Tanıdık sularda demir taramanın ürküntüsüyle kaskatı kesilip, tutukluğumuzu duygusuzluğumuzla mı örtüp saklayacağız? Böyle davranırsak geleceğin biçimlendirilmesine katılma şansımızdan feragat etmiş olacağız" diyen Rollo May adeta bugün içinde olduğumuz duruma dair ışık tutmuş.

İrademize sahip çıkalım

Halkçı olasılığın devreye girebilmesi için de gündelik yaşamın her anına müdahale ederek, halk güçlerinin özne olma kapasitesini arttıran örgütlenme tarzını hayata geçirmeliyiz.
Bunun için herkesin kendini ifade ederek ortaklaşabildiği, somut politikalarla içinden geçtiğimiz dönemi her tarafından kuşatacak, aynı zamanda kendi talepleri doğrultusunda hareket eden toplumun tüm katmanlarını dahil edebileceğimiz, ortak bir pusulaya ihtiyacımız var: Demokratik Cumhuriyet'e ihtiyacımız var.
Peki, nasıl mı hayata geçireceğiz?
Gündelik yaşamın akışını zorlaştıran sorunlardan başlayarak tüm sorun alanlarına eğilen "halkçı, demokratik bir yerel yönetim" anlayışı ile yerellerde Demokrasi Meclisleri'ni kurarak. Bu meclisleri bir karar mekanizması haline getirerek.
Bu meclisleri iktidarın yapıp ettikleri karşısında, kendi kendini yöneten bir güç haline getirerek.
Evet yapabiliriz, çözüm bizim irademize sahip çıkmamızda, çözüm kendi ellerimizde.

HDP'nin kritik dönemeci: Demokrasi mi Restorasyon mu?

Gönülsüz görüşmeler ve yarım ağız teşekkürler HDP'nin bilincini bulandırmamalıdır. Şu aşamada bileşenlerden gelen İmamoğlu çağrıları rahatlamaya sebep olmamalıdır. Demokrasi zemini ancak demokratik cumhuriyetin bileşenlerinin ortak mücadelesi ile kurulacaktır.

Emrah Arıkuşu

Türkiye'nin 31 Mart seçimleri ve İstanbul seçimlerinin 23 Haziran'da tekrarlanmasıyla yeni bir döneme girdiği açık. Seçimler AKP-MHP ittifakının faşist yönelimlerinin tescillenmesinin arayışı için kullanılmaya çalışıldı. Diğer olasılık olan restorasyon ise CHP'nin diriltilmesi hamlesi ile İmamoğlu şahsında yürütüldü/yürütülüyor. Hangi olasılığın öne çıkacağı önümüzdeki günlerde belli olacak.
Ancak siyasal düzlemde hiç tartışmasız HDP'nin ve Kürtlerin seçimlerde aldığı tutum belirleyici rol oynadı. Kürtler diğer bir olasılık ve tek halkçı alternatif olan demokratik cumhuriyetin önemli bileşenlerinden olmaya devam ediyor.

Kürtlerin tavrı net

2015 savaş konseptinin devreye girmesiyle şiddet, tutuklama ve baskıyla sindirilmeye çalışılan Kürt hareketi; Leyla Güven'le başlayan ve binlerce kişinin açlık grevine girmesiyle devam eden, 30 mahpusun da ölüm orucuna başlamasıyla yeni boyut kazanan açlık grevleri direnişi, beyaz tülbentli anaların eylemleri, Rojava'da alınan inisiyatif savaş konseptini sonuçsuz bırakabildi ve hareket daha da güçlendi.
Bunların karşısında artan operasyonlar, Halfeti'de yaşananlar, Silopi ve Cizre'de belediyelere kayyum denemeleri, 6 belediye eş başkanı ve 56 meclis üyesinin YSK marifetiyle mazbatalarından mahrum edilmeleri sürecin normalleşmek bir yana daha da çetin bir hal alacağını gösteriyor.
Dolayısıyla AKP-MHP ittifakının geriletilmesi mücadelesinin ve seçimlerde alınacak tavrın Öcalan'la görüşme sonucu değişmeyeceğini görmek gerekiyor.

19 Mayıs meselesi ve kafa karışıklıkları

Erdoğan'ın dilinden düşürmediği Türkiye ittifakı söylemi 19 Mayıs'ta verilen fotoğrafla bilinçlere kazındı. 19 Mayıs ittifakı ile Yenikapı ruhu diriltilip faşizmin inşası topluma kabul ettirilmeye çalışılıyor.
Pervin Buldan ise "çağrılsaydık giderdik" diye açıklamada bulundu. Türkiye toplumunun sahiplenme kaygısı taşınıyor olabilir. Lakin şimdiye kadarki ve bundan sonraki rejimin de ana kolonunun Kürt düşmanlığından oluştuğu gerçeği göz ardı edilemez. Zaten kurulan masa tıpkı Yenikapı'daki gibi bir Kürt düşmanlığı masası.
Diğer yandan İmamoğlu ile esen "restorasyoncu" rüzgârın yarattığı yumuşak iklimden fazladan beklenti oluşmamasını da söylemek gerekir. Böylesi hatalar 7 Haziran 2015 sonrasında çok kaybettirmişti.
HDP'nin 23 Nisan, 19 Mayıs gibi etkinliklere katılabilmesi asgari bir burjuva demokratik bir rejimde olabilir. Yoksa bilelim ki tıpkı Osmanlı'nın isyancıları affetmek için saraya çağırtıp sonra da boğdurması bu devletin gerçekliğidir. Bunu da zaten en iyi bilen Kürt hareketidir.
O pozun hemen ardından Kemal Kılıçdaroğlu, Pervin Buldan, Sezai Temelli'nin de aralarında bulunduğu 25 milletvekili hakkında dokunulmazlıkların kaldırılması talebiyle hazırlanan 44 fezlekenin Meclis'e sunulması da devletin hangi yoldan yürüyeceğini açıkça ortaya koyuyor.

HDP'nin yolu

HDP ile Kürt hareketinin diğer bileşenlerinin uyumu seçimlerde başarıyı sağlayarak kendine güven ve moral getirdi. Ancak bundan sonraki adımlar güçlü bir olasılık olan restorasyonun içeriğine bakılmaksızın sadece pragmatik zeminde atılamaz.
Gönülsüz görüşmeler ve yarım ağız teşekkürler HDP'nin bilincini bulandırmamalıdır.
Şu aşamada tüm bileşenlerden gelen İmamoğlu çağrıları rahatlamaya sebep olmamalıdır.
Demokrasi zemini ancak demokratik cumhuriyetin diğer bileşenlerinin ortak mücadelesi ile kurulacaktır.

Tarihsel dönemeç Alevilere yeni ve sonuç alıcı hamlelerde bulunmaları gerektiğine işaret etmektedir.

Tarihsel dönemeçte Alevilerin hamleleri

Ferhat Toros

Yerel seçim devam ediyor. YSK'nın İstanbul seçimlerini 23 Haziran'da tekrarlama kararı alması bir sivil darbedir. Bir yanıyla halkın iradesini tanımamaksa bir yanıyla da AKP-MHP'nin çaresizlik içeren kendi iradesizliğini göstermektedir. Zira 2023'e kadar seçim yok demelerine rağmen İstanbul özelinde Türkiye yeni bir seçim atmosferine sokulmuştur.
Ne olursa olsun 31 Mart'ta yakalanan umut iklimi devam ediyor. 1 Mayıs'a kitlelerin gösterdiği ilgi bunun en büyük kanıtı. 1 Mayıs'ta Aleviler de özgürlükçü, demokratik, değişimci ruhunun coşkusunu ve kararlılığını alanlarda haykırdılar.

Uçtan uca ruh/ düşünce hallerimiz

Seçim süreci devam ederken özellikle şu iki ruh hali ve düşüncesi bizlerden uzak durmalıdır.
Birincisi psikolojide "öğrenilmiş acizlik" dediğimiz durumdur. "Bunlar gitmezler, yine hile yaparlar" ya da "İstanbul' u vermezler, gör bak" cümleleri bu durumun açık ifadeleridirler. Bilinmeli ki böylesi ifadeler esas olarak bizim kendimize koyduğumuz sınırlardır.
İkincisi ise birincinin tam tersi yönde oluşan bilinçtir. Bu da, kişileri temel alan, her şeyi liderin inisiyatifine bırakan, liderine bağlı umutlu bir iyimserliktir.

Seçilecek ya da seçilen belediye başkanlarına büyük bel bağlamadır. Buna da bir anlamda "Özgürlük Sarhoşluğu" diyebiliriz. Umudu kişilerden arayanların, solun, özgürlükçülerin ve demokratların İstanbul adayı Ekrem İmamoğlu'nu da aynı bakışla değerlendirmeliyiz. İmamoğlu lider ruhludur, kapsayıcı konuşur ve cesur bir karakterdir. Ama toplumsal dinamiklerin yönetime katılması ve icraatı denetlemesi olmadıkça o bir hiçtir. Çünkü tarihi bireyler değil, kitlelerin yaratır ve birey de kitlelerin içinde süzülüp gelir. Ve halk meclisleriyle bütünleşmiş, onunla yürütülmeyen ve denetlenemeyen bütün belediyeler sermaye düzeninin bir parçası olmaya mahkûmdur.

Bu fotoğrafa iyi bakın

19 Mayıs Günü çekilen fotoğraf yakın dönem Türkiye'sinin olası bir politik yöneliminin en güçlü ifadesidir. Saadet Partisi'nden Doğu Perinçek'e kadar genişleyen yelpaze Cumhur-Millet ittifakıdır. Burada sadece muhalif HDP ve Halk güçleri temsil edilmemektedir.
Aslında açıktır ki bu Erdoğan'ın tarifllediği, Bahçelinin "anlamadığı", CHP'nin bir ıslıkla geldiği Türkiye İttifakı'dır.
Bu fotoğrafın diğer anlamı da şudur: Biz burjuva partileri bazı şeylerde ayrılabiliriz ama Alevilere ve Kürtlere yönelik tavrımız ortaktır. İşçi sınıfına tahammülümüz yoktur. Kadınların hareketi yıkılsın gitsin diyenlerin ittifak fotoğrafıdır.

İki örnek bir gerçek

Aleviler yerel seçimlerde en sorumlu davranan halk dinamiklerinden biridir. AKP-MHP ittifakını geriletecek, faşizmi inşa edecek her birliğe karşı olduğunu seçimlerde göstermiştir. Ama aldığı mükafat İstanbul'da tüm gerçekliğiyle ortadadır.
Hem AKP'den (Sultanbeyli'de) hem de CHP'den (Maltepe'de) seçilen Belediye Başkanları; seçim öncesi Alevilere vaat ettiklerini inkâr ettiler. Cemevi arsalarını başka şirketlere kiralamayla Alevilerin bir kere daha hem iktidar hem de muhalefet tarafından tanınmadığını göstermişlerdir.
İşte tam da bu noktada Alevilerin İstanbul seçimlerinde taleplerini haykırmakla kalmayıp elde edebilmelerinin yolunun, kendi güçlerine güvenerek mücadele etmelerinden geçtiği görülmektedir.
Tarihsel dönemeç Alevilere yeni ve sonuç alıcı hamlelerde bulunmaları gerektiğine işaret etmektedir.

POLİTİKA

Oğuzhan Kayserilioğlu

Faşizm, restorasyon ya da halkçı seçenek

Kavşaktaki ayrışmalar

Biz hep seçimleri konuşsak da, aslında seçimleri ve iktidar güçlerini de kapsayıp ülkeyi belirleyen derin dip dalgaları sıkça yüzeye vuruyor, alışık olmadığımız hatta bilmediğimiz ortamlara girip çıkıyor, hızla yenilerine sürükleniyoruz.

Üst üste binen ve hepsi birbirinden ağır kriz dinamikleri tarafından sıkıştırılan ülkemizde, bitmek bilmeyen seçimlerden yeni birisine gidiyoruz.
Erdoğan önderliğindeki iktidar alanı, doymak bilmez iktidar-zenginlik hırsları ve kapasite yetmezlikleriyle krizleri adeta kışkırtıyor.
İşte, şimdi de, kaybettikleri seçimi arsızca yok sayıp yenisini dayatarak yarattıkları "seçim ekonomisi" ve sermaye piyasalarında yaptıkları "keyfi" hamlelerle ekonomik krizin derinleşmesine yol veriyorlar.

Başarısızlık ölçeği

Yanlış hesapları yüzünden İdlip'de batağa saplandılar, "güçlerini aşan" hamlelerinin başarısız sonuçlarıyla yüzleşiyorlar. Kendi masalarını kuran ABD ve Rusya'nın bölgeyle ilgili hesaplar yaparken Türkiye'ye haber bile vermedikleri ve emrivaki dayatma yapacakları anlaşılıyor.
Sermayenin acil ihtiyacı olan bölgesel hegemonya hedefi şimdilik Kaf dağının ardına kaçıp gitti!
Ayrıca, iktidarın keyfi dayatmalarıyla gelinen noktada, hukukun hükmünün kalmadığı ve güç ilişkilerinin her durumu belirlemeye başladığı bir ortamın içindeyiz. Bağlı olarak, sistemin acil ihtiyacı olan yabancı sermayenin "gelmek" bir yana kontrollü bir "çıkış" içinde olduğu görülüyor.
Meclis tümüyle devre dışında, orada artık sadece yüzsüzce ve anlamsız oyunlar sahneleniyor.
Her sabah zat-ı şahanelerinin yeni bir "yasa" ilanıyla karşılaşıyor, yeni bir kurumun atandığını öğreniyor, parmağının bütün medya üzerinden gözümüze sokulmasına maruz kalıyoruz!

Dip dalgaları zorluyor

Yine de, krizlerin devletin yapısı ve sermaye sistemiyle ilgili derin kökleri olduğunu da biliyoruz.
Biz hep seçimleri konuşsak da, aslında seçimleri ve iktidar güçlerini de kapsayıp ülkeyi belirleyen derin dip dalgaları sıkça yüzeye vuruyor, alışık olmadığımız hatta bilmediğimiz ortamlara girip çıkıyor, hızla yenilerine sürükleniyoruz.
Aslına bakılırsa, Türkiye'de işler hiçbir zaman "buralara" kadar gelmez, süreç devlet ve sistem açısından hafif de olsa risk biriktirmeye başlatınca "Ordu kılıcını atar" sorunu "çözer", işlerin eskisi gibi devamını sağlardı. Ancak, sırf "kılıçla" asla çözülemeyen ancak arkaya itilebilen "sorunlar" itildikleri yerde biriktikleri içindir ki, daha da ağırlaşarak kendilerini dayatıyor. Üstelik, şimdi artık "kılıcını" atıp herkesi hizaya sokacak güçte bir ordu da yok!
Sadece egemenler değil, halkçı toplumsal güçler de hatta tek tek bireyler de daha önce yaşamadıkları koşullarda ayakta kalmaya çalışıyorlar.
Ne yapılacak ve nasıl yapılacağı şimdi ve burada keşfedilecek!
Gerçekliğin şimdiki halini doğru kavrayan, ona kendi ihtiyaçları yönünde yapacağı yüklemenin doğru zeminini ve hedefini keşfedip yerleşen, gerçekliğe müdahalenin örgüt ve mücadele biçimlerini doğru görüp hayata geçirmesini becerebilenlerin yüksek inisiyatif kazanacağı özel bir dönemin içindeyiz.

Faşizm olasılığı

Faşizmin kendisine özel bir rasyonalitesi vardır; herkesin aklına gelmiyor mu, Kılıçdaroğlu'na öylesine attıkları yumruğu İmamoğlu ya da Kaftancıoğlu'na suikast düzenleyecek bir çılgınlığa sıçratamazlar mı; akıllarından geçirecekleri belli değil mi?

Artık her şey normal; seçimler öncesinde devlet terörü ve seçim günü hileler zaten normalleşmişti, şimdi ama herkesin gözü önünde göstere göstere seçimin kendisi çalındı!
Peki ne oldu, herkes uslu uslu hırsızlığı kabullendi ve sanki öyle bir şey olmamış gibi yeni seçime hazırlanıyor.
Halkın tokat vuracak gücü yok, evet öfkeli ve tepkili ama daha ötesine geçemiyor.
Peki, 23 Haziran'a kadar neler olup biteceğini kim biliyor; acaba biz normal bir seçim dönemi mi geçireceğiz yoksa 7 Haziran-1 Kasım arasında olduğu gibi yoğunlaştırılmış hatta vahşileştirilmiş devlet terörüyle terbiye mi edileceğiz?
İstanbul'un zenginliklerini yağmalama imkanını kaybetmemek için her şeyi göze alacakları açık değil mi?
Ama, acaba güçleri yetecek mi?
Soylu'nun IŞİD üzerinden gösterdiği sopa, ilk başta akla başka şeyleri getirse de, "ısıracak köpek havlamaz" dendiği gibi, pek de o güce sahip olmadıklarını ve eskisi gibi bombaların kendisiyle değil de tehdidiyle yol almak zorunda kaldıklarını mı anlamalıyız?

İktidarın güçsüzlüğü

Evet, gerçekten de 7 Haziran sonrasına göre daha güçsüzler, toplumsal destekleri ve meşruiyetleri azaldı, dengelerini kurmakta zorlanıyorlar, iç gerilimler ve kopuşlar yaşıyorlar; elleri yeterince serbest değil, vursalar da devirecek güce sahip değiller.
Ayrıca, "vur" emri verecekleri devlet görevlileri onları tutuklayacak kelepçelerle karşılarına dikilebilir; sermaye ve Batı gergin!
Yani, atlarını artık düz arazide sürmüyorlar, "durumlar karışık", dikkatli olmak zorundalar!
Ama, faşizmin kendisine özel bir rasyonalitesi vardır; herkesin aklına gelmiyor mu, Kılıçdaroğlu'na öylesine attıkları yumruğu İmamoğlu ya da Kaftancıoğlu'na suikast düzenleyecek bir çılgınlığa sıçratamazlar mı; akıllarından geçirecekleri belli değil mi?
PKK gerillalarıyla yükselme eğilimindeki çatışmalarda yaşamını kaybeden asker cenazelerinin ırkçı-şoven kışkırtmalara zemin oluşturacağı koşullarda, nasıl seçim yapılacak?
Kaybedeceğini anlayınca "ateşle oynamaya" meyilli güçlerin, oluşabilecek provakatif zemine yerleşecekleri ve askeri güç bulundurma ve şiddet kullanma tekeline sahip olan devletin olanaklarını kullanarak seçim "kampanyası" yapacakları açık değil mi?

23 Haziran'da seçimler yapılabilecek mi?

Peki, şayet güçleri yetmez de devlet terörü uygulayamazlarsa 31 Martta olandan daha büyük farkla kaybedecekleri şimdiden belli olan seçimleri yaptırırlar mı; o durumda seçimlerin olacağından emin miyiz?
Evet, açık ki oldukça tehlikeli bir "seçim sürecinin" içindeyiz.
Erdoğan-Bahçeli ikilisi, dayattıkları seçimi elbette faşizmi kurumsallaştırmanın bir aracına çevirmeye çalışacaklar.
İşleri zor, kaybetseler zaten çok zor, kazanırlarsa ama yine zor!
Şiddet, terör ve hilelerle yol alıyor olsalar da, kendi kapasitelerinin çok üstünde davranarak geliştirdikleri politikaların şimdi özellikle ekonomi, Kürt sorunu ve Orta-Doğu alanlarında yaşadığı tıkanmayla yüzleşiyorlar.
Üstelik, tıkanmanın henüz başındayız ve asıl yıkıcı sonuçlar o tıkanmanın içinde yol aldıkça çıkıp gelecek!

Halkçı-demokratik seçenek

Günümüz koşullarında, işçi sınıfı, ancak halkçı-demokratik bir sürecin içine gömülüp-yerleşerek kuracağı ittifaklar ve dengelerle kendisini en güçlü konuma sıçratabilir.

Hareket halinde olan muazzam bir toplumsal dönüşüm potansiyeli olduğu açıkça görülüyor.
Ama, o potansiyelin fiilileşmesinin/açığa çıkıp toplumsal alanı belirlemesinin hangi yapıda olacağı henüz belli değil.
İşte, her toplumsal güç/sınıf kendi ihtiyacını ortama dayatacak ve oluşan çatışma ortamında "gemisini yürütmeyi" becerip de çatışmalar sürecinde oluşan dengelerde hegemon duruma kendisini yükseltenler sürece hakim olacaktır.
Sonuç, "net" değil "melez" ya da "bulanık" bir yapı taşıyabilir. Henüz bir sonuca ulaşamayan şimdiki durum da zaten böyle.

Günümüzün görevi

Günümüz koşullarında, işçi sınıfı, ancak halkçı-demokratik bir sürecin içine gömülüp-yerleşerek kuracağı ittifaklar ve dengelerle kendisini en güçlü konuma sıçratabilir.
Nesnel ortam, işçi sınıfının tarihsel çıkarlarına bağlı sosyalist harekete özel fırsat sunuyor.
Evet, her zaman alışılageldiği gibi engellenme vardır, ama şimdiki tarihsel anda aynı zamanda öne doğru "itilme" de söz konusudur; şayet yürüme bilinciyle donanır ve cüretiyle davranılırsa oluşması mümkün olan bir kolaylaştırıcı yol var!
İşte, Lenin'e haklı olarak yakıştırılan "devrimin güncellenmesi" ustalığı tam da böylesi anlarda kendisini dayatıyor.
Toplumsal güçler özellikle Gezi isyanından beri zincirlerini parçalama faaliyeti içinde.
Seyrelip yoğunlaşan, sönüp kabaran ama hep süren bir çaba, halkın kendi ihtiyaçlarını, arzularını ve tutkularını elde etme çabası, demokrasinin bu topraklarda yaşanmasının güncel öznesi olan halkın kendisini kendi emeği ve eylemiyle özneleştirdiği bir süreç olarak yaşanıyor.
Pek de alışık olmadığımız özel ve kalıcı bir halkçı-demokratik direnç ve arayışla yüzleşip tanışıyoruz.
Her şeye rağmen inatla kendisini var eden bu direnç, üstelik bir siyasi öncüye sahip olmadan sürdürülen bu halkçı arayış, kendisine aydın diyen çözülmüş kimliklerin halkı küçümseyip aşağılayan söylemlerini çöpe atarak kendisini sürdürüyor. Seçimlerde de sonuç alıyor, ama sonuçlar çalınıyor!

Demokratik cumhuriyet

Demokrasi, sermayenin egemenliği koşullarında, halkın kazanımlarının anayasal garantilerle ve kurumlarla korunduğu bir "denge" hali değil midir? Anayasal güvenceler bu "dengenin" sağlamlığını gösterir ve devlet, burjuva-demokratik bir cumhuriyet biçiminde kendisini inşa eder.
Sermaye kendi düzenini sürdürebilmek için halkın kazanımlarını kabullenmek zorunda kalmıştır.
Şayet halk sermaye

POLİTİKA

Oğuzhan Kayserilioğlu

CHP mi, aslına bakarsanız, Batı ve yerel sermaye tarafından paraşütle indirilip Baykal'ın yerine geçirilen Kılıçdaroğlu'nun "görevi" zaten partide böylesi bir dönüşümü sağlamak değil miydi?

CHP ne yapıyor?

Erdoğan-Bahçeli ikilisi ülkeyle istedikleri gibi oynayabilirler mi; istedikleri her şeyi yapabilecek güce ve kapasiteye sahipler mi? Hayır, değiller, önleri boş olduğu için ve olduğu kadar ilerleyebiliyorlar; İnce ve İmamoğlu'nun iki ayrı seçim gecesindeki farklı tutumlarının nasıl değişik sonuçlar yarattığını herkes gördü!

Ancak, CHP genel merkezinin bilinen tutumunda ısrarlı olduğu anlaşılıyor. Seçimlerin sonrasında hırsızlığın hazırlığı gizli değil göstererek yapıldı, sadece seyredildi; beklenen olup da hırsızlık yapılınca itirazsız kabullenildi; yetmedi, "linç" yapıldı, 19 Mayıs'ta

Samsun'a gidilerek o da normalleştirilip kabullenildi.

Muhalefetin merkezinde CHP oldukça ne yaparsa yapsın kabullenileceğini ve bir biçimde yol alabileceğini iyi bilen Erdoğan "seçimler yenilenirse biz kazanırız, iyi biliyorum" demesin de ne desin?

Bütün bunlar olurken, sözüm ona muhalif politikacıların kabullendiğini halk kabullenmedi, her fırsatta sandığa attığı oyuna sahip çıktı, sokakları doldurup öfkesini gösterdi. Erdoğan Ankara'yı kaybetmeyi kabullendiyse halkın gücü sayesindedir.

O arada, Muş çalındı, birçok ilçe çalındı, sonra HDP'nin kazandığı kimi ilçelere el koyuldu; bunlar da kabullenildi; eh, orada zaten Kürtler yaşıyordu, her şey serbestti.

Aman Erdoğan düşmesin!

İşte, aslında kaybeden ve siyasi hayatının en güçsüz halinde olan Erdoğan, daha önceleri olduğu gibi artık hiçbir sürpriz özelliği kalmayan alelade hilelerle yol alabiliyorsa, karşı çıkanı olmamasından güç alıyor.

Hırsızlığın hazırlığı yapılırken "boykot" gündemleştirilseydi, HDP'nin bu tutumu destekleyeceği kesindi ve o zaman hırsızlık teşebbüs aşamasında kalacaktı. Orayı geçtik, seçim çalındı, bu konuda bir kampanya yürütüldü mü? Hiç olmazsa YSK'ya yapılan itirazın sonuçlanmasına kadar hırsızlığı protesto eden ve hukuk dışılığı öne çıkaran bir kampanya yürütülseydi, YSK'dan aynı kararın çıkacağından emin misiniz? Linç girişiminin örgütlü olduğu açıkken ve asla "geçmiş olsun" denmeyeceği açıklanmışken, neden Samsun'da el sıkılıyor?

CHP hata mı yapıyor?

Peki, CHP açısından bunlar "hata" mıdır; hayır!

Söz konusu olan, Erdoğan'ı sınırlama ya da düşürme sürecini, "sokak" dinamiği çalışmadan ve dolayısıyla halkçı-demokratik bir inisiyatif güçlenmeden başarabilme isteğinin her şeyi belirleyen bir ağırlık taşımasıdır.

Öyle ki, hatta gerekirse Erdoğan'ın iktidarının sürmesi bile kabullenilecektir. Gül-Babacan ikilisinin tutumları da aynı zeminden besleniyor.

Erdoğan'ın netçe gördüğü bu korku yüzünden elini serbest bıraktığı açıktır. Kazanılacaksa, devletin zaten çatırdayan temellerine hiçbir ek yük bindirmeden kazanılmalıdır; sürecin "mimarı" Batı ve yerli ortağı sermaye güçleri/TÜSİAD-YİK böyle istiyor!

Öte yandan, bu isteğin ikinci yönünü de, Kemalist tarih yazımının önemli bir şehrinde ve özel bir tarihte onu yıkan Erdoğan'ın elinin sıkılmasından çıkarabiliriz.

Orada yaşanan basit bir taktik hata değil!

Nasıl mı?

Erdoğan Kemalist rejimi yıktı ama yenisini/Erdoğanist bir rejimi de bir türlü kuramadığını hepimiz görebiliyoruz, değil mi?

İşte, kimi "Ergenekon" güçleriyle yaptığı iktidar ittifakından başlayan bir süreç içinde ve 19 Mayıs çıkışıyla iyice netleşen bir tutumla Erdoğan, artık yeterli maddi güce sahip olmadığı için "tehlikesiz" olan Kemalizmi kurulan yeni rejime eklemlemek istiyor; evet, Erdoğan'ın hizmetinde bir M.Kemal…

Sermaye güçlerinin de Erdoğan'la ortaklaştıkları bu tutumda, M.Kemal artık bir "çıkış" ve "yeniden inşa hamlesi" değil, inşa edilmeye çalışılan yeni rejimin eklentilerinden birisi seviyesine indirgeniyor; o artık "tarihimizdeki önemli kahramanlardan birisi" olacak!

Böylece, Kemalizmin etki alanında olan laik-cumhuriyetçi toplumsal güçler tümüyle karşı oldukları yeni rejime "yaratıcı bir hamle" ile içerilecekler!

CHP mi, aslına bakarsanız, Batı ve yerel sermaye tarafından paraşütle indirilip Baykal'ın yerine geçirilen Kılıçdaroğlu'nun "görevi" zaten partide böylesi bir dönüşümü sağlamak değil miydi?

Dönüşüm, artık kapitalizmin yeni taleplerini karşılayamayan Kemalizmin sermayenin güncel rasyonelleriyle uyumlu hale sokulmasıyla sağlanacaktır!

Anlayacağımız, CHP değil ama CHP'nin hata yaptığını sananlar fena halde hata yapıyor!

Erdoğan'ın "marazi" tutkuları yüzünden "yanlış" yönlere sapıp güç ve momentum kaybeden ve kendisini bir türlü tam gerçekleştiremeyen yeni rejim, kendisinin esas sahibi-mimarı sermaye güçleri tarafından restore edilip onarılıyor, Kemalizmle süsleniyor!

Kim bilir, belki de "Türkiye İttifakı" bile kurulabilir, yeter ki sermayenin şimdi oldukça zorlanan somut-tarihsel hareketinin önü açılsın!

Sermayenin seçeneği Restorasyon

Restorasyon, Erdoğan önderliğinde kurulan yeni rejimin aynı Erdoğan'ın marazi tutkuları ve kapasite yetmezlikleriyle oluşan zaaflarından arındırılarak sürdürülmesi anlamına geliyor.

Ülkede yaşayan herkesin günlük yaşamlarını belirleyen krizlerin devletin yapısı ve sermaye sistemiyle ilgili derin kökleri olduğu biliniyor. Biz hep seçimleri konuşsak da, aslında seçimleri ve iktidar güçlerini de kapsayıp ülkeyi belirleyen derin dip dalgaları sıkça yüzeye vuruyor, alışık olmadığımız hatta bilmediğimiz ortamlara girip çıkıyoruz.

Aynen sürüp gidemeyeceği belli olan bu kaotik ortamın yakın geleceğinde, faşizme yönelen sürecin güç kazanması ya da çözülmesi ve halkçı- demokratik bir yeniden doğum iki zıt olasılık olarak belirginleşirken; 31 Mart sonrası koşullarda, sermaye güçlerinin Erdoğan'ın kurduğu yeni rejimi açıklarını kapatacak biçimde "restore" ederek sürdürme eğilimi güç kazanıp öne çıkıyor.

Beka sorunu

Devlet ve rejim krizlerinin iç içe geçtiği kaotik ortamın Suriye benzeri bir kaosa sürüklenme tehlikesi güçleniyor.

Öyle aldatmaca falan değil, egemen güçler gerçekten şimdiye dek bilmedikleri türden bir "beka" sorunu yaşıyorlar.

Evet, Erdoğan-Bahçeli ikilisinin özel bir "beka" sorunu yaşadığı ve panik içinde çırpınarak tehlikeyi atlatmaya çalıştıkları da doğrudur; ama, esas olan, o ikilinin özel "beka" sorununu da kapsayan son derece ağır ve gerçek bir "beka" sorunudur.

Sermaye sisteminin siyasal güvencesi olan devletin "beka" krizini aşamayışı sürüp gittikçe, bizzat sermayenin somut-tarihsel hareketini de içine alıyor, kapitalist sistemin dengelerini bozuyor ve zaten küresel ve yerel düzeyde yaşanan ekonomik krizin hasarlarını da ağırlaştırıyor.

İşte, Türkiye'nin kapitalist ekonomisinin, kendisini öz gücüyle yeniden üretemeyen ve artan oranda "yabancı sermayeye" bağımlı yapısı, Erdoğan iktidarının kapasite yetmezlikleriyle birleşince, kapitalizmin güncel ekonomik krizinin yeryüzünde en fazla zorladığı 2-3 ülkeden birisi oluveriyor.

Birçok gerilim ekseni tarafından sıkıştırılan ve önünde biriken sorunlar ağırlaşan Erdoğan, sermayenin bitmeyen "yapısal reform" isteklerini de karşılayamaz hale geldi.

Son TÜSİAD-YİK toplantısındaki konuşmaların gösterdiği gibi, Erdoğan önderliğindeki iktidar alanıyla, sistemin egemeni sermaye güçleri arasında gittikçe artan bir gerilim var.

Restorasyon ama nasıl?

Evet, gelinen durumda, sermaye güçleri Erdoğan'la pek de alışık olmadığımız biçimde yüksek sesle konuşmakta haksız değiller.

Ama sadece doğrudan kendileri konuşmuyorlar, sermayenin kontrolündeki piyasalar da "konuşuyor!"

O arada, CHP içine yapılan Kılıçdaroğlu hamlesi ve MHP içine yapılan Akşener hamlesine ek olarak, şimdi de Gül-Babacan ve Davutoğlu üzerinden AKP içine hamle yapılıyor.

Ama esas hamle, İmamoğlu üzerinden yapılıyor. Diğerlerini de kendi etki alanına alabilecek bir güce ulaşmak çabasındaki bu hamle, sermayenin devlette mutlak iktidar sahibi olma çabasının son ve vurucu bir ürünü.

Sermaye, artık kendi hareketinin önünde hiçbir pürüz istemiyor, her süreç hiçbir "aracı" olmadan ve "pazarlık" yaşanmadan doğrudan sermaye tarafından yönlendirilmeli ve onun ihtiyaçlarını karşılamayı esas almalıdır.

Bu yönelim, marazi bir iktidar hevesinin ürünü değil, kapitalizmin gelişiminin ülkemizde geldiği seviyenin ve güncel olarak da yaşanan ekonomik krizin acil taleplerinin bir ürünü olarak şekillendi.

Erdoğan'la yaşadıkları gerilimi de, onun hizaya çekildiği bir "uzlaşma" biçiminde ya da yapıp ettiklerinin verdiği zarar yüzünden "düşürüldüğü" biçimde çözmek zorundalar.

Restorasyon, Erdoğan önderliğinde kurulan yeni rejimin aynı Erdoğan'ın marazi tutkuları ve kapasite yetmezlikleriyle oluşan sivrilikleri törpülenerek ve zaaflarından arındırılarak sürdürülmesi anlamına geliyor.

İmamoğlu ise, eski/Kemalist rejime geri dönüşün önderliğini yapmayacak; bilakis, kurulan yeni rejimin yeni önder/Başkan adayıdır.

düzenini zorlamasını, onu geriletecek, çözecek ya da dengesini bozacak bir seviyeye dek sürdürebilirse, o zemine ayaklarını bastığı anda sermaye güçlerine dayatacağı demokratik bir anayasaya dayanarak halkçı-demokratik bir cumhuriyeti inşa edecek, sosyalizmin inşasının güncel imkanını da yakalamış olacaktır.

Halk, gereksindiği gücü, sürecin başında değil içinde, kendi ihtiyaçlarını elde etmeye çalıştıkça ve elde ettikçe kazanacaktır.

Devrimci-komünist güçlerin şimdiki dönemdeki esas yönelimi de, halkın böylesi bir mücadeleyi yürütmesine destek olmak hatta öncülük yapmak olmalıdır.

İşte, dağınık ve güncel ihtiyaçlara odaklı şimdiki halk hareketini birbiriyle ilişkilendiği bir ortak alanda toplamak ve güncel ihtiyaçları elde etmenin siyasal düzenle ilişkisini kurabileceği bir bilinç ve davranış düzeyine sıçratmak, halkçı-demokratik bir cumhuriyetin inşasına fiilen başlamak anlamına gelir. Devrimci-komünistlerin güncel görevi tam da bu noktada odaklanıyor.

Günümüzde öne çıkan işçi ve yoksul direnişleri, kadın direnişleri, Alevi direnişleri, ekolojik direnişler ve gençlik direnişlerini, hem kendi içlerinde hem de hepsi birlikte ortaklaşacakları özel bir halkçı-demokratik alanda toplamak ve kendi ihtiyaçlarının anayasal güvence altına alındığı bir demokratik cumhuriyet hedefine doğru hareketlendirmek, günün acil ihtiyacıdır.

Bu ihtiyacı ister "ileri" zıplayarak ister "geri" kaçarak gölgeleyen her tutum, devrimci-komünist zeminden uzaklaşma anlamına gelecektir.

Bu zeminin acil ihtiyacı olan devrimci özne, ancak ve sadece böylesi bir sürecin içinde yer aldığı ve onun öncülüğünü yapabildiği oranda "teorik" değil "pratik" bir gerçeklik kazanabilecektir.

31 Mart ve şimdi dayatılan 23 Haziran seçimleri de, elbette güncel bir zorunluluk olan "Cumhur ittifakını geriletme" taktiğini gözetip gereğini yaparak, ama esas olarak böylesi bir güncel devrimci-komünist görevi hayata geçirebildiği oranda devrimci bir anlam kazanacaktır.

POLİTİKA

Yeni parti arayışında olanlar Erdoğan'ın karşısında yeni bir irade olarak konumlanmaktan "henüz" uzaktalar

Yeni arayışlar; Yeni Parti tartışmaları

Davutoğlu ve Babacan'ın geçmişten günümüze getirdikleri tefeci bezirgan geleneklerinin genlerine sinmiş olan pısırıklık ve korkaklık; iki ismin de Erdoğan iktidarı tamamen zayıflamadan bu iktidara karşı kararlı bir muhalefet partisi kurabilme ihtimallerini düşürüyor.

Arzu Küçük

7 Haziran seçim yenilgisinden sonra; devletin tüm imkânlarını seferber ederek, medya gücünü kullanıp halkı sürekli manipüle ederek, her türlü tehdidi, hukuksuzluğu, katliamı yaparak iktidarını sürdürebilen bir AKP/Erdoğan tek adam rejimi ile karşı karşıya kalmıştık.

Ancak, 31 Mart yerel seçimlerinin sonucunda da görüldüğü üzere, bu iktidar; o kadar imkâna ve manipülasyona rağmen halk desteğini kaybetmekte ve meşruiyet krizi içinde.

Bir yandan sermayenin yapısal krizinin yarattığı gerilim ve sermaye güçlerinin AKP'ye alternatif arayışı; öte yandan kadınların, gençlerin, işçilerin, ekolojistlerin tüm baskı politikalarına rağmen sokak muhalefetini sürdürmesi, iktidarı gittikçe daha fazla sıkıştırıyor.

Eski isimler, bilindik yollar

İktidarın içinde bulunduğu bu sıkışmışlık; AKP içinde çatlak seslerin çıkmasının, parti içinde daha önce geri plana itilmiş önemli isimlerin muhalefetinin önünü açıyor.

AKP'nin kurucularından olan ve bir dönem parti içinde ve ülke yönetiminde sözü geçen; başbakanlık ve cumhurbaşkanlığı yapmış Abdullah Gül, Ahmet Davutoğlu, Ali Babacan gibi isimler Erdoğan'ın tek adam rejimi yolculuğunda partiden uzaklaştırılmış, geri plana itilmişlerdi.

16 Nisan referandumu öncesi, bu isimlerin yeni bir parti kuracağı iddia edilmeye başlandı. Bu iddialar, 31 mart yerel seçimine kısa bir süre kala sıklaşmaya başladı. Çeşitli gazeteler, köşe yazarları, bu konuyla ilgili iddialar ortaya attı. Önce Davutoğlu, Gül ve Babacan'ın bu partiyi birlikte kuracağı iddia edilirken, sonrasında

Davutoğlu ve Babacan'ın ayrı iki ayrı parti kuracağı, Abdullah Gül'ün bu partilerde yer almayacağı iddia edildi.

Son yerel seçimlerden sonra, bu isimlerin AKP\Erdoğan iktidarını daha açıktan eleştirmeye başlaması, Davutoğlu'nun Twitter'dan yayımladığı 33 maddelik manifestosu ve açıklamaları, Ali Babacan'ın yaptığı açıklamalar, Abdullah Gül'ün, yerel seçimlerin iptalini eleştiren twitleri, bu isimlerin yeni bir arayış içinde olduklarını gösteriyor.

Parti kurma iradesi oluşabilir mi?

Davutoğlu, açıklamalarında, kendisinin "seçilmiş son başbakan" olduğunu vurgulamış, ayrıca kamuoyuna, AKP ve devlet içine mesajlar vermişti.

3 isim de çeşitli şekillerde tek adam rejimini eleştiren ancak, kendilerinin de bir parçası olduğu geçmiş sorunların, hukuksuzlukların üzerinden atlayarak kendi dönemlerini "tamamen meşru" gören, tüm faturayı Erdoğan'a kesen bir pozisyonda duruyorlar.

Tüm bu açıklamalar, henüz Erdoğan'ın karşısında yeni bir irade olarak konumlanmaktan uzakta; açıkça meydan okumayan, dolambaçlı yollarla eleştirilerini dile getiren bir sınırda kalıyor.

Babacan ve Davutoğlu'nun yeni partilerini kurma iradesi gösterip gösteremeyeceklerini ön görmek zor. Ancak, geçmişten günümüze getirdikleri tefeci-bezirgan geleneklerinin genlerine sinmiş olan pısırıklık ve korkaklık; iki ismin de Erdoğan iktidarı tamamen zayıflamadan ona karşı kararlı bir muhalefet partisi kurabilme ihtimallerini düşürüyor.

Bu isimlerin, sermaye güçlerinin desteğini alıp alamayacakları ise, parti kurma iradesi üzerinde oldukça belirleyici olacaktır. Davutoğlu'nun ve Babacan'ın halk nezdinde meşruiyetleri oranında sermaye desteğini alabileceklerini de ön görmek gerekiyor.

Rawest'in Kürt illerinde yaptığı araştırmaya göre, yeni parti kurulursa HDP ve AKP arasında gidip gelen kararsız seçmenin adresi olabilir. Ayrıca merkez sağ da var olan boşluğu da doldurabilme ihtimali de var. Ancak AKP den kopan 2 yeni partinin olması, kurucularının iradesizliği ve AKP'nin yıpranmışlığının bir parçası olmalarını da göz önünde bulundurursak, bu partilere halk desteğinin ne oranda olacağı tartışmalı bir konu.

Erdoğan ve TÜSİAD restleşmesi

Erdoğan'ın başkanlığı öncülüğünde kurulmak istenen "Cumhurbaşkanlığı Rejimi" doğrudan sermayenin kontrolünde olsaydı, sermayeye sınırsız hareket alanı açan neoliberal politikalar pürüzsüz bir biçimde hayata geçirilseydi şimdi bunları konuşuyor olur muyduk?

Meral Çınar

Son haftalarda Erdoğan ve TÜSİAD-Yüksek İstişare Kurulu arasında yaşanan gergin atışmalar, ne bu gerginliğin şimdi ve bu ana özel olduğunu gösteriyor ne de bu anla ve yerel seçimlerle sınırlı kalacağını… O gerginliğin, bu biçimde bu anda açığa çıkıyor olmasının bir önemi olmakla birlikte, bundan öncesi ve bundan sonrası için de belirleyici bir anlam taşıdığını söylemeliyiz.

Dananın kuyruğu kopabilir

TÜSİAD ve Erdoğan arasındaki bu gerilim, dünya kapitalizminin içerisinde bulunduğu krizin Türkiye kapitalizminde yarattığı güncel ihtiyaçlar doğrultusunda gelişen ve siyasi, toplumsal sonuçları hepimizi bağlayan bir düzlemde.

Bugün medya organlarında sözsel bir atışma düzeyinde devam ediyor olabilir. Ama bu süreç AKP/Erdoğan iktidarının ekonomik ve siyasi politikaları karşısında halkın öfkesinin en yoğun ve örgütlü şekilde açığa çıktığı Gezi Direnişinden beri artarak devam ediyor.

Özellikle TÜSİAD'da güncel ve tarihsel rolü etkin KOÇ grubu gibi sermaye güçleri, demokrasi ve özgürlük talebinin Gezide yarattığı güç dalgasının üstüne konmaya buradan doğru Erdoğan'a ayar vermeye çalışmışlardı. Sebebi ise, sermaye hareketlerinin sınırsız özgürlüğü önünde engel eski statükoyu dağıtan Erdoğan'ın, sermayeye koşulsuz biat etmek yerine kendisine bağlı yeni bir statüko inşa etme çabasıydı.

Evet, Erdoğan'ın her fırsatta söylediği gibi, kar oranlarını beşe ona katladığı ve bugün nankörlük yapan sermaye güçleriyle gergin ilişkileri o günlere kadar uzanır. Bu gerilim değişik biçimlerde sürekli devam etti ta ki 15 Temmuz darbe girişimiyle devlet krizinin zirvelerde gezindiği nokta onları hızla birlikte hareket etmeye zorlayana kadar. Ama o da işte buraya kadarmış. Bu kavga çok eskilere dayanır. Tarihsel kökleri bu kadar derin olan olgular üzerine gelişen sebepler/sonuçlar o kadar kolay ortadan kalkmazlar.

Sermayenin derdi ne?

Anlaşıldığı gibi mesele hiç de şimdi öyle söylendiği gibi, demokrasi ve özgürlüklerle ilgili değil. Erdoğan'ın ne kadar demokratik veya otoriter bir başkan olmasıyla da… Erdoğan'ın başkanlığı öncülüğünde

kurulmak istenen "Cumhurbaşkanlığı Rejimi" doğrudan sermayenin kontrolünde olsaydı, sermayeye sınırsız hareket alanı açan neoliberal politikalar pürüzsüz bir biçimde hayata geçirilseydi şimdi bunları konuşuyor olur muyduk?

Veyahut Erdoğan diktatörlüğünü kurabilecek ve yeni rejimin meşruiyetini sağlayabilecek güçte olsaydı 31 Mart yerel seçimleriyle geldiğimiz aşamada olur muyduk?

Ekonomik kriz, devlet krizi ve rejimin meşruiyet krizi öyle bir momentte çarpışmaya ve iç içe geçmeye başladı ki; ne Erdoğan'ın gücü -bütün güçlerin en nihayetinde onda toplandığı- bir "Halefilik" rejimi kurmaya yetti, ne de sermaye, istediği gibi tamamen kendisinin kontrolünde ilerleyen bir politik ekonomik denge kurulabildi.

E şimdi de birbirlerini yiyip duruyorlar. Bir taraf kendi çıkarları doğrultusunda demokrasi ve özgürlükler sorununu kendi bekasına alet ederken, öte taraf kendi bekasını Türkiye bekası olarak pazarlamaya çalışıyor. En nihayetinde her şey bir beka sorunu değil mi?

* * *

İşte zannedildiği gibi bu durumda da her şey devletin, sermayenin, iktidarların istediği ve yönlendirdiği doğrultuda ilerlemeyebilir. Başka tarihsel ve toplumsal güçler devreye girip bütün planları altüst edebilir. 31 Mart yerel seçimleri işte tam da halkın tarihsel ve toplumsal gücüne işaret eden bir zemine yerleşti. Halk güçleri hareket halinde ve özellikle ekonomik gidişattan oldukça rahatsız. İnsanlar, hızla artan enflasyonun altında kalmamak için son nefeslerini harcıyorlar, bu yüzden 31 Mart yerel seçimlerinde belediyelerin çoğu AKP'nin elinden alındı.

Gezi'deki fırsatı tekrar yakalayan korkak ama kurnaz sermaye güçleri ise, İmamoğlu hamlesiyle, halkın öfkesinin yaratacağı sarsıcı etkiye ortak olup onu kullanarak yeni rejimin meşruiyetini sağlamak ve rejimi İmamoğlu'nun başkanlığı öncülüğünde restore etmek derdindeler.

Onlar, halk üzerindeki baskıcı ve neoliberal politikaları sürdürmek ve hatta daha da derinleştirmek için ufak tefek restorasyonlar yapmak istiyorlar. Bunu Erdoğan ile birlikte, var olan politik ortamın ve devlet krizinin daha da derinleşmesinin önüne geçerek yapmak istediler.

Seçim günü yapılan açıklamalar buna işaret ediyordu. Erdoğan'ın ise bunu önce kabul ettiği sonrasında ise seçimlerin iptali ve arkasından devam eden bu atışmalarla gerginliği tırmandırdığı bir durum yaşanıyor. Şimdilik evdeki hesap çarşıya pek de uymamış gibi gözüküyor.

Çarşıyı pazarı karıştıralım

Muhalefet partilerinden sermaye güçlerine kadar herkesin korkakça kabul ettiği bu seçim yenileme hukuksuzluğunu, halkın kendisinin kabul etmediği ve oyuna sahip çıktığı gerçeğini, İstanbul'da günlerce sokaklara taşındığını unutmayalım.

Yukarıda da söylemek istediğimiz gibi çarşıyı pazarı karıştıran asıl nokta; halk güçlerinin hareketliliği sonucu seçim denklemindeki asıl belirleyen olmasıdır.

Aynı zamanda seçimlerden sonra kurulacak yeni denklemlerde de belirleyen konumuna geçebilmek için, restorasyon hamlesinin kuyruğuna takılan bir pozisyondan hızla uzaklaşan ve o hamleyi kendi hakçı seçeneğini güçlendirmek için kullanacak kurnazlığı gösterebilen devrimci-sosyalist güçlere ihtiyaç olduğunu unutmamalıyız.

GENÇLİK

Gençliğin dinamizmi yeniden sokakla buluşuyor

Gençliğin inisiyatifi ile geleceği örgütlemek

Daha önce seçimlerde belirleyici bir rol alan gençliğin şimdi sokak hareketinin içerisinde de konumlanmaya başladığını görüyoruz. Ülkeye dair söz söylemekle yetinmeyen gençlik taleplerini, hoşnutsuzluklarını sokağa taşımak için en uygun döneme girmiş bulunmakta.

Ali Çadırcı

Gençlik, içinde barındırdığı dinamizm, coşku ve heyecana bağlı olarak içinde yaşadığı ortamı değiştirme/dönüştürme, ona yön verme kabiliyetine sahip en hareketli alandır. Enerjisi ve hızından dolayı mücadeleye meyillidir ve direngen bir kimliğe sahiptir.
Özellikle Gezi İsyanı ile birlikte gençliğin politik inisiyatifinin arttığını, toplumsal hareketlerin en önünde olduğunu ve onu sıçrattığını görmüştük. Gençliğin asıl misyonunun ise dönemsel hareketlenmelere cevap üretmek ve süreci göğüslemek olduğunu anlıyoruz. Tabii ki de kendi tarihsel rolünü unutmayacağı bir konumdan… Önümüzdeki yerel seçimlerin sonuçlanmasıyla yayılan umut havasını sürdürme ve sokağı örgütleme gençliğin önünde duran görevlerdendir.

Her şey değişir

Onca baskı ve hileye, devletin tüm imkanları ellerinde olmasına, tüm gazete ve televizyonların onlara hizmet etmesine rağmen AKP-MHP ittifakı büyük bir hezimete uğradı. İstanbul gibi birçok büyükşehir belediyesini kaybetmiş olmalarının yaratacağı iktidar kaybı, ve İstanbul'dan gelecek rantı kaybetmeyi göze alamayışları onları ne pahasına olursa olsun seçimlerin iptaline kadar götürdü. Uğradıkları yenilgi onları titreterek kendilerine getirmiş olmalı…
Halk güçlerinin nezdinde ise yenilmez olmadıklarının anlaşılmasıyla açığa çıkan yüksek moral ve umut bir şeylerin değişebileceğine yönelik inancı arttırdı. Halkın kendi acil ihtiyaçlarını karşılama ve özgürleşme arayışı için önemli bir yol açıldı. Ama yetmez…
Şimdi tüm kazanımlara sahip çıkmanın, hile yoluyla gasp edilen belediyelerin hesabını sormanın zamanıdır. Sandıktan kazanımla çıkmanın rehavetine kapılmamak gereklidir. Halkın seçtiklerini desteklemek ve

denetlemek gibi acil bir görev önümüzde duruyor. Buna öncülük edecek en dinamik toplumsal hareket gençlik olacaktır.

Direnişin mevsimi: bahar

Gençliğin iradesini kırmak, cesaretini baltalamak, enerjisini sönümlendirmeye çalışmak için birçok uygulamanın hayata geçirildiğini görüyoruz. KHK'lar ile atılan akademisyenler, uzaklaştırılan öğrenciler, kapatılan topluluklar bunlardan yalnızca bazıları. Gerici tarikatların, milliyetçi oluşumların ise desteklendiği, sırtının sıvazlandığı bir dönemden geçmekteyiz.
Bunca yaptırıma ve baskıya rağmen gençlik hareketliliğini sürdürüyor. Baharın gelişiyle birlikte gençliğin üzerindeki ölü toprağı attığı, baskı ve şiddet arttıkça kendisini bunun tam karşısında konumlandırarak daha da güçlendiği ve tekrar öne atıldığı görünüyor. Açığa çıkan direnme eğilimi başta ODTÜ olmak üzere hak ihlali yapılan her yerde kendini gösteriyor. Artık kampüslerde nefes alamayan gençlik isyanını, öfkesini, yaratıcılığını ve neşesini sokağa taşıyor. 1 Mayıs'ta kortejlerde yoğunlukla gençlerin ve kadınların varlığı bunu destekler nitelikteydi.
Daha önce seçimlerde belirleyici bir rol alan gençliğin şimdi sokak hareketinin içerisinde de konumlanmaya başladığını görüyoruz. Ülkeye dair söz söylemekle yetinmeyen gençlik taleplerini, hoşnutsuzluklarını sokağa taşımak için en uygun döneme girmiş bulunmakta.
Bir yandan akademik demokratik alan, bir yandan ülkenin ahvali üzerine senkronize bir şekilde mücadele yürütülmesi gerekiyor. Geçmişin başarısızlıklarını gören bir yerden refleksleri güçlendirmek ve günün ihtiyaçlarını karşılayacak taleplere odaklanılan bir hareket alanı oluşturulmalı.

Her kapıyı açacak anahtar: Mücadele

İçinden geçeceği tüm bilinmezliklere karşı sağlam, kalıcı ve istikrarlı bir duruş sergileyebilmek için gençliğin yapması gereken, akademik demokratik mücadele yürütmektir. Yemekhane zammına karşı yürütülecek mücadeleden şenlik hakkına kadar somut taleplerle demokratik haklar zemininde yükselen bu mücadelenin güzergahı, gençliğin bizzat yaşam alanıdır.
Gençliğin mücadele ettikçe kendisini belirleyip yaratması ise, karar ve denetim mekanizmalarının oluştuğu örgütsel bir yapının içerisinde gerçekleşebilir. Tüm bilinmezliklere ve zorluklara göğüs germenin, siyasal denklemler içerisinde eriyip kaybolmamanın yolu, bu yapının içerisinde şekillenen örgütsel duruşta gizlidir.

Game of Thrones'da kültürün iktidarı

Başarıyı getiren şey hikâyenin evrenselliğe ulaşıp ulaşmadığıdır. Bu açıdan bakıldığında Game of Thrones dizisini evrenselliğe ulaştıran şey, hikâyelerin altındaki "biz"lerin hikâyeleridir. Başarılı eserlerde hiçbir isim, hiçbir olay eserde tesadüfen yer almaz. Ne Shakespeare'de ne de Şehnâme'de…

Emin Taşdemir

Game of Thrones dizisinin final sezonu iki yıllık bir aradan sonra yayınlandı. Dünya çapında büyük bir izleyici kitlesine ulaşan dizinin, son sezonda izleyicisinden oldukça tepki aldığını söyleyebiliriz. Aslına bakılırsa son sezonun da en az diğer sezonlar kadar başarılı olduğunu söylemek mümkün. Seyirciyi tatmin etmemesinin temelinde ise dizi ile ilgili çok fazla teori yapılması ve bu teorilerin neredeyse tümünün boşa çıkması yatıyor. Dizinin genel olarak neden başarılı bir yapım olduğunu anlamak için dizinin anlattığı hikâyeye göz atmakta fayda var.

Hikâyeler ve toplumsal bellek

8 yıl boyunca dünya çapında milyonlarca insanı ekran başına çeken bir dizinin başarısını ne çekimlerin ne de görsel efektlerin kalitesine sığdırabiliriz. Bir diziye bu başarıyı getirebilecek en önemli şey hikâyedir. İlk sezondan beri Taht Oyunları, yüzlerce farklı hikâyeyi tek bir hikâyenin çatısı altında seyircisine aktardı. Seyirciyi "Binbir Gece Masalları" kurgusuyla kucakladı. Her hikâye seyircinin kimi zaman yakaladığı kimi zaman gözden kaçırdığı alt metinlerle süslenmişti. Final sezonunun son bölümünde Tyrion'un kral seçimindeki tiradı tüm dizinin amacını bir nevi açıklıyordu:
"İnsanları ne birleştirir? Ordular mı? Altın mı? Bayraklar mı? Hikâyeler… Dünyada iyi bir hikâyeden güçlü bir şey yoktur. Onu hiçbir şey durduramaz. Hiçbir düşman yenemez."
Taht Oyunlarının da başından beri bize anlatmak istediği hikâyeler var. Bu hikâyeler, kimi zaman direkt olarak cümlelerle kimi zaman da hikâye sahibine yüklenen alt metinle aktarıldı. Elbette ki hikâye başarı için başlı başına yeterli değildir. Başarıyı getiren şey hikâyenin evrenselliğe ulaşıp ulaşmadığıdır. Bu açıdan bakıldığında Game of Thrones dizisini evrenselliğe ulaştıran şey, hikâyelerin altındaki "biz"lerin hikâyeleridir. Başarılı eserlerde hiçbir isim, hiçbir olay eserde tesadüfen yer almaz. Ne Shakespeare'de ne de Şehnâme'de…
Dizinin tüm hikâyeleri tek kişide toplanmaktaydı. Geçmişle günümüz arasında yaşayan "Üç Gözlü Kuzgun" yani Bran karakteri, Taht Oyunlarının toplumsal belleğiydi. Toplumsal bellek; geçmişten günümüze kadar yaşanan tüm olayların sonraki nesillere aktarıldığı bir hafızadır. Yani kültürün ta kendisidir. Kültür ise hikâyelerle nesiller boyu insanlar arasında aktarılır.

Kültürün iktidarı

Dizinin birçok kilit bölümünde düğümü çözen olarak gördüğümüz Tyrion, final bölümünde hem dizinin hem de düğümlenen "Şimdi iktidar kim olacak?" sorusunu çözen kişi oldu. Bu yüzden Tyrion için "toplumsal ego" tanımını kullanmak yerinde olur. Bu ego, Bran'ın yani "kültürün", iktidara oturmasını sağlayan şey olmuştur. Burada dizi seyirciye bir ütopya sunmaktadır. Onlarca güç arasında tahtın sahibi sakat koltuğundaki "kültür" olmuştur.
Ejderha tarafından demir tahtın yakılıp eritilmesi de göz ardı edilemez. Final sahnesi bize ejderhanın temsil ettiği şeyi de vermektedir. Ejderhanın, yapılan katliam sonrası uğruna onca savaşın yapıldığı Demir Tahtı yakması, bize ejderhaların adaleti temsil ettiğini düşündürmektedir. Tahtın yok olmasından sonra yeni taht tekerlekli bir sandalyeye dönüşmüştür. Taht artık toplumsal belleğindir, bu belleği aktaran hikâyelerindir, hikâyelerle sahip olduğumuz kültüründür.
Diğer yandan Taht Oyunları'nın bu sezonu bize tiyatro yazarı Haşmet Zeybek'in şu sözlerini hatırlatıyor; "Büyük devlet yoktur, büyük kültür vardır!" Devletler ve iktidarlar el değiştirir. Kiminin adı tarihin çöplüğünde yok olup gider kimisi ise sadece tarih kitaplarında birer hikâye olarak kalır. Ancak kültürler nesilden nesile aktarılmaya devam eder. Kültürü yok etmek için ise her bir bireyi, belleğinde birer hikâye taşıyan "insanı" yok etmek gerekir.

Hikâyeler ve Abdülhamit

Dizide birçok hikâye var dedik. Ancak dizinin ana kahramanlarını ele aldığımızda, dizinin "ötekilerin" hikâyelerini anlattığını söyleyebiliriz. Sakat bir çocuğun, bir piçin, mal gibi alınıp satılan ve hor görülen bir kadının, tecavüze uğrayan ve şiddete maruz kalan bir kadının, bir kız çocuğunun, bir hadımın, bir cücenin hikâyeleri… Her hikâye ve karakter için sayfalarca yazı yazılabilir.
Peki, dünya Game of Thrones'in son sezonuna odaklanmışken Türkiye ne seyrediyordu? Aslında yazımızın konusunu "Payitaht Abdülhamit" yapma niyetimiz vardı. Ancak düşündüğümüzde iktidar politikalarını desteklemek dışında bir söylem geliştirmeyen, Abdülhamit üzerinden Abdullah Gül'e veya muhalefete ayar vermekten başka bir amaç gütmeyen bir yapım üzerine ne söylesek laf ü güzaf olacaktı.

DÜNYA

Max Zirngast

Sağa kaymaya karşı bütünlüklü ve gerçek bir özneleşme modeli sunan ve inşa eden bir hareket gerekiyor

Sağ siyasetin yükselişi ve anatomisi

Sağ hareketlerin ve partilerin tek tek tariflenmelerinde anlaşmaya varmak bile oldukça zorken, dünya çapında bütün sağı bir kavramla kapsamak hiçbir şekilde mümkün değil.

Son senelerde sağ, faşizan ya da faşist denebilecek partiler dünya çapında yükselişte. Çeşitli ülkelerde yükselen ve pek çok yerde hükümetlere katılan ya da hükümetin, devletin başına gelen partiler birbirinden bağımsız değiller, durumu açıklamak için tam aksine birbirleriyle bağlantılı fenomenlerden söz etmek zorunlu. Fakat bu sağ eğilim nötr bir alanda-vakumda gelişmiyor, onu bütünlüklü ve başka -bazen zıt– eğilimlerle birlikte ele almak şarttır.

Üstelik sağın yükselişi ya da "sağ kayma" olarak adlandırılan eğilim sadece sağ partilerin zaferlerinden ibaret değil. Gözlemleyebildiğimiz sağ eğilim salt hükümet projelerinden oluşmuyor; onlar çoğu zaman devletle ilgili projelerden ya da siyasal-toplumsal projelerden oluşuyor ve bütün toplumsal ve siyasal ayarları sağa çekmeye çalışıyor, onları sağın değerleri lehine değiştirmeye hedefliyor.

Kavramsal ve yöntemsel not

Söz ettiğimiz fenomeni nasıl kavramamız gerektiğine dair çokça tez var. Faşizm, neofaşizm, faşizan, yeni sağ, aşırı sağ, sağ popülist, muhafazakâr devrim, otoriter vb. bir hayli tarif bulunmaktadır. Ne var ki sağ hareketlerin ve partilerin tek tek tariflenmelerinde anlaşmaya varmak bile oldukça zorken, dünya çapında bütün sağı bir kavramla kapsamak hiçbir şekilde mümkün değil. O yüzden yöntem açısından işimizi kolaylaştırmak adına kastedilen geniş sağ hareket/parti yelpazesini burada 'sağ' tabiri ile niteleyeceğiz.

Bütün siyasi hareketleri/partileri tahlil ederken, onların iktidara gelmeden önceki ve iktidara geldikten sonraki durumları için de farklı kategoriler kullanmamız gerek.

Ayrıca faşist bir partinin yönettiği devlet faşist olmak zorunda değil, ya da faşist ideologlar güç yetmezliğinden dolayı faşist politikayı savunmayabilir (en azından açıkça) ve tam tersi olarak sosyal-demokrat partilerin yönettiği devlet de sosyal-demokrat olmayabilir.

İdealist ve liberal yaklaşımların sefilliği

Sadece sağ partilerin yükselişleri değil, aynı anda dünya çapında kapitalizmin "liberal demokratik" yönetimlerinin de gerilemekte olduğu görülüyor. Her yerde "illiberal" (Viktor Orban) ya da anti-liberal yönetim biçimleri serpilmekte.

Hem ekonomik anlamda daha koruyucu politikalar yayılıyor, hem de siyasi temel haklardan azar azar vazgeçiliyor.

Liberal yazarlar "devlet ve toplum"un elden gittiğinin farkındalar ve buna karşı uyarıda bulunuyorlar (kimileri saf değiştirip sağa kayıyor elbette). Ne var ki liberal yorumlar genellikle hızlıca idealizme kaçıyor, sağa kaymanın ekonomi politiğini ve toplumsal nedenlerini anlamadan, sağ partilere oy verenlerin kültürsüz, eğitimsiz, dar kafalı olduklarını ve bundan dolayı ırkçı ve ekonomik anlamda "mantıksız" politikaları desteklediklerini öne sürüyorlar.

Bu tür yorumculuk Türkiye'de liberal cenahta değil (ki liberal siyasi düşünce bu topraklarda çeşitli sebeplerden dolayı hiç bir zaman tam olarak filizlenmedi), kimi Kemalist, laik çevrelerde benzer bir şekilde yaygındır.

Sağ yükselişinin temelleri

Git gide eriyen ücretler, azalan kamu hizmetler, artan işsizlik, mevcut işlerin güvencesizleşme, işçi hareketinin, sendikaların gerilemesi, vb. gibi gerçek problemlere özellikle ABD ve Avrupa'daki sağ siyaset çarpık cevaplar üretiyor.

Son senelerdeki sağ yükselişin nedenlerini iyi kavramak gerek, bunlar kavranmadan sağa karşı etkili bir mücadele de olanaksız. Avrupa'da hâkim olan bir anlayışa göre sağ, çoğalan göçmenlerle birlikte büyüdü. Bu anlatıya göre göçmenler bir nevi suçlu bu durumda. Sağcılar "yerel" halkın "haklı endişeleri"ni yanlış ve fazla aşırı bir yere yöneltiyor bu anlatıya göre. Bu bakışın sol versiyonu ise şöyle diyor: Evet göçmenler daha çok geliyor ve sağ bunu kullanarak yükseliyor, fakat sonuçta yerli-göçmen fark etmez. Bize herkes gelebilir ve ayrıca Batı'nın en azından karıştığı savaşlar nedeniyle insanlar kendi ülkelerini terk etmek zorunda kalıyorlar.

İkinci yaklaşım elbette çok daha onurlu, ama sağın yükselişini çoğu zaman tam anlamda kavrayamıyor. Mevcut bu eğilimi 1970'ler itibariyle adım adım gerçekleşen, sermayenin bir kriz çözümü olan neoliberal dönüşümlerle birlikte anlamak lazım. Örneğin Britanya'da "yeni sağ" kavramıyla zaten neoliberalizmin tanrıçası Thatcher ve onun siyasi hareketi kast ediliyor. Örneğin, Avusturya ve Fransa'da bugün artık hükümete girecek kadar güçlü olan radikal sağ popülist partilerin yükselişi 1980'lerin ortasında, yani neoliberalizmin "yerleşmeye" başladığı zamanlarda gerçekleşti.

Neoliberalizm ve sağ

Bugünkü otoriterleşen yönetim anlayışının zemini neoliberal dönüşümlerle birlikte hazırlandı. Çeşitli hamlelerle (finansallaşma, metalaşma, yetkinin uluslararasılaşması, vb.) refah devleti zamanında işçi hareketi tarafından kazanılmış demokratik kontrol ve kamu alanı/hizmeti azaltıldı. Neoliberal politikalarla işçi ve emekçi kesimlerde muazzam bir yoksullaşma dalgası başladı.

Git gide eriyen ücretler, azalan kamu hizmetler, artan işsizlik, mevcut işlerin güvencesizleşme, işçi hareketinin, sendikaların gerilemesi, vb. gibi gerçek problemlere özellikle ABD ve Avrupa'daki sağ siyaset çarpık cevaplar üretiyor. İnsanların bu dönüşümden kaynaklanan korkularını o sistemin bütünlüğüne yöneltmiyor, o dönüşümün yüzeysel efektlerine ya da sonuçlarına yöneltiyor. Bu şekilde gerçek korkuları yaşayanlara bir özneleşme modeli sunuyor, fakat bu insanları yetkilendirmeyen, gerici bir özneleşme modelidir.

Ayrıca, Sovyetlerin yıkılışıyla emperyalizmi ve sermaye düzenini (o sistemin sosyalizmi ne kadar eksik ve deforme olsa da) dengeleyen güç odağı kayboldu. Sermayenin bütün dünyaya yayılması ve her yere sızmasıyla Avrupa ve ABD'de kazanılmış haklar ve demokratik kontrol imkânları azalırken, dünya çapında çoğu zaman sömürge sistemi tarafından yaratılan ya da güçlendirilen bir yerel despotizm; bir oligarşi tarafından ya da kabile, yerel elit, ordu (Şili en ünlü örnek ama emperyalizm destekli darbeler ya da paramiliter güçlerin sayısı oldukça yüksek) ile ifade edilerek, neoliberalizm ile eklemlenerek-kaynaşarak sağ eğilime yol açıyordu.

Sağın alametleri

Sağ siyaset figürlerinin genel olarak cinsiyetçi, kadın ve LGBTİ düşmanı olduklarını ve bunu en kaba, vahşi şekilde ifade ettiklerini görebiliriz.

Sağ, oldukça eklektik bir siyasi akımdır ve klasik muhafazakârlık ve çeşitli sağ ve faşist cereyanlar arasında kaygan bir zemin söz konusudur.

Genel olarak "güçlü" (birkaç istisna haricinde erkek) lider figürüne sahip olan sağ siyasetin kişiselleştirilmesi (hem kendi tarafında hem düşmanında) önemli bir özelliği.

Genel olarak sağ siyaseti toplumsal problemler hakkında basit bir anlatıya sahip. O basit anlatılardan dolayı "geri kalmışlık, dar kafalılık, eğitimsizlik" tezi de yaygın.

Sağ siyaset milliyetçi ve çeşitli derecelerde ırkçı. Organik, çelişkisiz, milli bir kolektif toplumsallık hayal ediliyor. Kapitalist düzende toplumsal çelişkilerin ortadan kalkması mümkün olmadığı için, bu hayalin gerçekleşememesinden başkalarını sorumlu tutar sağ. Her zaman bir dış düşmana ihtiyaçları var: yabancılar, finans-kapital, ahlaki yozlaşma… Onlara göre genel olarak yabancılar ya da "bizden olmayanlar" organik bütünlüğü bozuyor. Bu mekanizma çoğu yerde beyazların ırkçılığıyla yürüyor, fakat Asya'nın birçok yerinde aynı fonksiyonu yerel Çinli ya da Müslüman azınlığı "üstleniyor".

Burjuva siyasi kültürü ve sağ

Sağa kayışla birlikte burjuva siyasi kültürü git gide yozlaşıyor. Berlusconi'den Trump ve Bolsonaro'ya kadar bunu net olarak görebiliriz. Şoven, küfürlü söylemler değişimin içsel bir parçasıdır, dışsal bir rastlantı değildir. Bu yozlaşmayla birlikte sağ siyaset figürlerinin genel olarak cinsiyetçi, kadın ve LGBTİ düşmanı olduklarını ve bunu en kaba, vahşi şekilde ifade ettiklerini görebiliriz.

Siyaseten otoriter bir yönetim biçimini tercih ediyorlar. Genel hatlarla yürütmeyi güçlendirmeye ve az sayıda insanın elinde toplamaya çalışan bir yaklaşımları mevcut. Mevcut sağ bunu çokça "millete yetkiyi geri vermek" adına yapıyor, yani neoliberal dönüşümde kaybolan demokratik kontrol mekanizmalarını, özellikle sözde organik milli bütünlüğe geri kazandırmaya söz veriyorlar.

En önemlisi, sağ sözde antikapitalist söylemlerde bulunsa da hiç bir zaman burjuva kapitalist sisteme karşı olmadı. Sağın antikapitalizmi seçkin, "kötü sermaye"ye yönelik ve bu ideolojik çarpıtma milliyetçilikle denk düşüyor.

Sağın sınıfsal temsili

Sağın savunduğu ekonomik politikalardan, örneğin vergi oranlarının düşürülmesinden asgari ücret civarında maaş alanlar zaten pek faydalanamıyor, zenginler faydalanıyor. Ve azalan kamusal bütçeden dolayı kamusal hizmetler de azalıyor, bundan daha faydalanan düşük ücretli çalışanlar artık yararlanamıyorlar.

Sonuç itibariyle, sağcılar her zaman sermaye ve mevcut düzen yanlısı oluyorlar ve sermaye de onlara dayanmak zorunda kalıyor. Kriz yönetimi olarak burjuva merkez sağlaşıyor ve çoğu yerde burjuva sınıfı sağ ile birlikte hareket ediyor ya da yönetimi aşırı sağa bırakmak zorunda kalıyor. Siyasi-toplumsal bir sağa kayış da eş zamanlı olarak yaşanıyor ve sağ, bir ülkede iktidarda değilse bile ya da iflas ederek iktidardan düşerse dahi, kalıcı bir etki bırakıyor.

Sosyalist taarruz ihtiyacı

Siyaset, toplumsal gelişme hiç bir zaman tek yönlü değil. Latin Amerika'daki sol-sosyal demokrat hükümetlerden küreselleşme karşıtı harekete, emperyalist savaş karşıtı hareketinden 2007/8 krizinden sonra meydan işgallerine ve kısmî "sol" hükümet deneyimlerine kadar uzanan bir sol alternatif arayışı sürüyor.

Fakat bu deneyimler sonuç itibariyle başarısız kaldı ve sol ve halkçı güçler dünya çapında geride, ancak savunma mücadeleleri yürütüyor (Çoğu yerde sağlaşmaya karşı burjuva hukuk devletini savunmak sola kaldı mesela).

Bundan dolayı yeni bir sol-sosyalist taarruza ihtiyacı vardır. Sağlaşmaya karşı bütünlüklü, gerçek bir özneleşme modeli sunan ve inşa eden bir proje ve hareket gereklidir.

ORTADOĞU

ABD hegemonyasını korumak için Orta Doğu'ya savaşı dayatıyor

Tek yol savaş!

ABD, yaptırımlar aracılıyla uyguladığı "maksimum baskı" taktiğiyle İran'a diz çöktüremeyeceğine göre, bu defa askeri provokasyonlar suretiyle ufak bir bahane üretip savaş ilan ederek bu amacına ulaşmak istiyor.

Evrim Muştu

Son haftalarda Beyaz Saray, Tahran'a karşı fiilen yürüttüğü savaş gerginliğini ciddi oranda yükseltti. Çatışma açık savaşa sıçrayabilecek bir noktaya geldi. Çok kutuplulaşmaya başlayan dünya düzenini ivmelendiren Trump hükümetinin emperyalist hegemonyasını korumak için seçtiği yol ise savaş.

Baskı giderek artıyor

1979 İran devriminden beri İran ile ABD arasında yaşanan gerginlikler her zaman var oldu. Bundan ötürü "gerginlik" her zaman "doğal" bir ilişki biçimiydi. En son Obama, 2015 nükleer anlaşmasıyla beraber bu gerginliği kısmen rahatlatmıştı.

Mayıs 2018'de Trump kendi ve İsrail istihbaratına dayanarak, uluslararası denetim kurumlarının verilerine aykırı bir şekilde İran'ın gizli nükleer program yürüttüğünü iddia edip uluslararası anlaşmadan geri çekilmişti. 6 ay sonra kapsamlı ve çok ağır yaptırımlar başlatıldı. Ondan beridir de baskı gittikçe arttırılıyor.

Mayıs 2019'un başında bir kez daha İsrail istihbaratına dayanarak ABD, İran'ın bu sefer "çıkarlarımızı ve ulusal güvenliğimizi tehdit eden askeri hareketlerin" arkasında olduğunu iddia edip, deniz ve hava kuvvetlerini "gözdağı vermek" için bölgeye sevk etti. Somut sebep ise İran'ın "Şii Hilal"inde "kontrol" ettiği Şii milislerin saldırıya hazırlanmalarıydı.

Şii Hilali" ve ABD

"Şer Ekseni" gibi Irak savaşı bağlamında ortaya çıkan Şii Hilali kavramı doğrudan ideolojik ve propaganda amacıyla ortaya atılmış bir kavramdır. Buna göre İran'ın bölgede doğrudan kontrol ettiği gruplar, daha doğru "kuklaları", İsrail devletinin yani ABD "çıkarlarının" güvenliğini tehdit ediyor. Bu milislerin ve İran'ın var olması böylece mutlak bir tehdit haline geliyor ve bundan ötürü İran'ın şöyle veya böyle devlet olarak ortadan yok olması gerekiyor.

Belli ki ABD, yaptırımlar aracılıyla uyguladığı "maksimum baskı" taktiğiyle İran'a diz çöktüremeyeceğine göre, bu defa askeri provokasyonlar suretiyle ufak bir bahane üretip savaş ilan ederek bu amacına ulaşmak istiyor.

ABD'nin işi zor

ABD'nin bu girişimine yönelik iç ve dış tepkilere baktığımızda göze çarpan iki nokta var. İlk olarak ABD'de iç siyasi dengenin oldukça karışık olduğu anlaşılıyor. Irak savaşını destekleyen Demokrat Parti bu sefer İran'a karşı savaş açma taraftarı değiller. Hem doğrudan konuyla ilgili olan görüşmelerde bunu belirttiler, hem de dolaylı bir şekilde yeni askeri bütçeyi bloke edebileceklerini işaret ettiler. Ayrıca, bir takım emekli komutanlar ve diplomatlar da Trump'a açık mektup yazıp savaş açmanın "hiçbir koşulda" ABD'nin çıkarlarının lehinde olmadığını belirttiler.

İkinci olarak ise dış denge-ler de oldukça zayıf. AB ve üye ülkeleri bu gelişmelere karşı topyekûn diplomatik tavır aldı. Hatta İngiltere desteğini çekti. Bunun uzantısı olarak Irak'ta ABD'yle beraber IŞİD'e karşı savaşan uluslararası askeri ittifakın içerisinde çatlaklar açığa çıktı. Bir İngiliz subayı İran'ı yakından takip ettiklerini ve İran devletinin hiçbir şekilde tehditkar adım atmadığını savundu. Aynı zamanda Rusya, İran hükümetini ne olursa olsun destekleyeceğini belirtti. ABD saldırısı altında olan Çin için de aynısı geçerli. İsrail ve Suudi Arabistan'dan başka kimse ABD'nin girişimlerini desteklemiyor.

Belli olan şu ki, ABD dünyada tek hegemon olma konusunda savaşta ısrar ederse, ortalığı tek başına yakmaktan başka şansı yoktur. Ve bu ABD için hiç de kolay olmayacaktır.

Şimdi Suriye, savaşın başladığı tarih olan 2011 gibi çok kritik bir aşamaya gelmiş bulunmakta. Savaşın sonuna gelinirken bilanço açığa çıkmaya başladı. Esad rejimi açısından farklı biçim ve boyutlarda devam edecek olan savaşla birlikte savaş öncesi krizler ve dinamikler de farklı biçim ve boyutlarda öne çıkacak.

*Hellak LeWeyn?**

Doğuş Genç

Suriye üzerine yapılan genel yorumlar çatışmaların sona erdiği ve rejimin istikrar sağladığı vurgusu taşıyor. Evet, Akdeniz'in doğu sahillerinde bulunan geniş bir araziyi kapsayan Levant bölgesinde hayat normalleşti ama 1400 yıllık kadim bir tarihe sahip olan Orta Doğu günümüzde krizin ve kaosun merkezi olarak yer almaya devam ediyor. Aynı zamanda Orta Doğu ve Dünya arasındaki açı farkı Suriye özelinde açılmaya devam ediyor.

Çözüm bölge içerisinde

Suriye'de bir yandan yaşamın "olağan" akışına dönmesi için girişimleri sürerken diğer yandan Esad rejimi Halep, Şam, Dera, Kuneytra'dan sonra İdlib'in fethini gündemine aldı. Suriye yönetimi uzunca bir süredir İdlib'e operasyon hazırlıklarını tamamlamış durumda ancak Rusya nedeniyle şimdilik sınırlı bir şekilde hareket ediyor.

El-Nusra olan adını Hey'et Tahrir eş-Şam (HTŞ) olarak değiştiren cihatçı örgütler El Kaide ile birlikte İdlib'in %90'ına hakim olmayı sürdürüyor. Soçi Anlaşması'nda silahsız bölge için HTŞ'ye kefil olan Türkiye, silahsızlandırılmış tampon bölge kurulmasını önererek Suriye Ordusu'nun İdlib operasyonunu erteletmeyi başarmıştı. Fakat "silahsız" olan bölgeden Rus askerlerine ve Suriye Ordusu'na gerçekleşen saldırılar Soçi'ye mutabık kalınmadığını veya Soçi'nin reel zeminin olmadığını gösteriyor.

Bölgedeki krizlerin uzak coğrafyalardaki masa başı toplantılarında, Cenevre, Astana, Soçi gibi mutabakatlar ile kalıcı ve kökten bir şekilde çözülemeyeceği ortada. Bütün bu anlaşmalar bugün geçerliliğini yitirmiş, iflas etmiş şekilde önümüzde duruyor. Bu yüzden aslonanın bölgedeki sorunlara bölge içerisinden çözümler üretmek olduğu bir kez daha kendisini ortaya koydu.

Bilanço açığa çıkıyor

Şimdi Suriye, savaşın başladığı tarih olan 2011 gibi çok kritik bir aşamaya gelmiş bulunmakta. Savaşın sonuna gelinirken bilanço açığa çıkmaya başladı.

Esad rejimi açısından farklı biçim ve boyutlarda devam edecek olan savaşla birlikte savaş öncesi krizler ve dinamikler de farklı biçim ve boyutlarda öne çıkacak.

2011 öncesindeki Suriye'de göz ardı ettiği, yolsuzluk, tek particilik, despotik yönetim biçimi, Kürt Sorunu gibi kriz dinamikleri ile artık yüzleşmek ve hesaplaşmak zorunda olan bir rejim var. Rejim ilerici ve gerçekçi bir adım atarak bu krizlerle yüzleşecek ve hesaplaşacak mı yoksa rejim bunu yapacak bir esnekliğine hâlâ sahip değil mi? Esad artık bu soruya cevap verme noktasında kaçamayacağı bir durumda.

Türkiye'nin İdlib krizi

Öte yandan Türkiye'nin İdlib ile ilgili bir çözüm planı yok. Türkiye İdlib'i, Batı'ya ve Esad rejimine bir koz olarak elinde tutarken, operasyonun büyümesi durumunda Türkiye'ye yönelecek bir cihatçı tehdidi veya akını açışından da bir handikap olarak önünde duruyor.

Türkiye süreci uzatarak elini güçlendirmeye çalışırken her geçen gün cihatçıların Türkiye'ye olan tepkileri artıyor. Suriye Ordusu'nun İdlib operasyonu ilerletmesini isteyen İran ise Türkiye'yi ikna görüşmeleri yapsa da bir sonuca varamıyor.

Rusya ise her ne kadar Türkiye'yi yanında tutmak istese de İdlib merkezine yönelik operasyon için sinyaller vermeye başlıyor. Dolayısıyla önümüzdeki süreçte derinleşecek olan İdlib krizi, hem Türkiye hem de bölge ülkeleri için önemli gelişmelere gebe olacak.

**Peki şimdi nereye?*

Sudan'da halkın isyanı sürüyor

Sudan'daki halk isyanı, halkların Arap Baharı'nın yeni ve daha sınıfsal bir biçiminin filizlendiğini gösteriyor.

Hasan Feramuz

Soykırım suçlusu Ömer el-Beşir'in 30 yıllık diktatörlüğünü deviren Sudan halkı direnişi sürdürüyor. Geçmiş Arap halk hareketlerinden ders aldığını gösteren Sudan halkı, "şimdilik" devrimini ne askerlere ne de "dış güçlere" kaptırmaya niyetli.

Direniş kazandırdı

19 Aralık 2018'de ekmek fiyatına gelen zama karşı başlayan isyan, 11 Nisan 2019'da askeri darbeyle Beşir'in iktidardan indirilmesiyle sonuçlanmıştı. Darbenin ardından Askeri Geçiş Konseyi kurulmuş ve başkanlığına Savunma Bakanı Korgeneral Avad bin Avf getirilmişti. Fakat 24 saat Yemen savaşına katılan Sudan güçlerinin koordinasyonundan sorumlu komutan olan ve Suudilerle arasından su sızmayan Orgeneral Abdulfettah el Burhan başkanlığa getirildi.

Darbecilerin başı değişse de halkın sokaklardan çekilmesine yönelik tavırları değişmemiş, buna rağmen halkın direnişi darbecilere geri adım attırmış durumda. Askeri Geçiş Hükümeti kuran darbeciler, önce üç yıl ardından iki yıl ömür biçtikleri bu hükümeti şimdi çoğunu sivillerin oluşturmasına razı oldular. 300 kişilik kurucu meclisin 200 koltuğuna Özgürlük ve Değişim Güçleri (ÖDG) bileşenleri, 100 koltuğuna diğer siyasi partiler sahip olacak.

İhvancılar ve darbeciler

Direnişe öncülük eden ÖDG, meslek örgütleri ve siyasi örgütleri barındırıyor. Sudan Komünist Partisi (SKP) gibi komünist örgütleri de barındıran ÖDG 2014'ten bu yana Beşir diktasına karşı mücadelesine sürdürmekte. Beşir diktasının her türlü şiddetini ve hilesini deneyimlemiş olan ÖDG, darbecilerin yönetimindeki bir geçiş hükümetinin halkın kazanımlarını yok edeceğinin farkında.

Diğer yandan Sisi'den kaçan İhvancılara Beşir'in kucak açmasından dolayı Sudan'da ciddi bir İhvan gücü mevcut. İhvancıların tıpkı Mısır'da olduğu gibi sinsice iktidarı alabilme ihtimallerini de göz önünde bulunduran ÖDG, İhvancı komutanların tasfiyesi üzerinde de ısrarla duruyor. Bu çifte tehlikeye karşı ÖDG sokakları tutmaya devam ediyor.

Dış güçler çabalıyor

Ülke içerisindeki güçlerinin mücadelesinin yanı sıra bölgesel güçler de hamlelerini sürdürüyor. Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Bahreyn ekseni, Sudan'ın eski sahibi Mısır ve Türkiye-İran-Katar ekseni Sudan'ı kendi yanına çekmek için çabalıyorlar.

Suudi Arabistan ve BAE, üst düzey bir heyetle birlikte 500 milyon nakit para ve gıda, yakıt, ilaç tedariki için 2.5 milyar dolarlık yardım paketi sundu bile. Mısır Afrika Birliği üzerinden hamlelerini denerken, Katar Dışişleri Bakanı Şeyh Muhammed bin Abdurrahman el Sani'nin başkent Hartum'a gitme girişimi başarısızlıkla sonuçlandı. Suud-BAE ekseninin, darbeci askerler arasındaki yandaşlarının da sayesinde diğerlerine nazaran bir adım önde gözüküyor.

Fakat sokaklardan çekilmeyen Sudan halkı, 1989'daki baskı ve katliamla neredeyse yok edilen SKP'nin küllerinden doğması ve özellikle Sudanlı kadınların dünyayı sarsan direnişleri ne darbecilerin ne İhvancıların ne de bölgesel güçlerin halkın isyanını bu sefer çalamayacaklarını gösteriyor. Sudan'daki halk isyanı, halkların Arap Baharı'nın yeni ve daha sınıfsal bir biçiminin filizlendiğini gösteriyor.

EMEK

Demokratik Cumhuriyet ve Demokratik Anayasa talebi altında birleşen işçiler ve emekçiler krizin bedelini ödemeyebilir

Krizde kaybeden hep halk mı olacak?

Sermaye yapısal çelişkilerinden ötürü, işçi sınıfı ise örgütlü olmadığı için döngüyü kıramıyor. Bu döngü devam ettikçe de günden güne fakirleşiyoruz. Hasbelkader işten atılmayanlar sadece hayatta kalabilecek kadar kazanabiliyor.

Zeki Öztürk

Bitmeyen seçimlerin görünmez kıldığı, gittikçe derinleşen ve yayılan bir krizin dalgalarıyla boğuşuyoruz. AKP'nin yerel seçimleri kaybetmemek için paramızı ne kadar harcadığının verileri ise yeni yeni geliyor. Öncelikle son verilere bakalım: Yılın ilk çeyreğinde sanayi üretimi ve perakende satış hacmi hafif de olsa yükseldi. Bu gelişmeler, kamu bankalarının piyasaya seçim öncesi bol miktarda ucuz kredi pompalamasının sonucunda gerçekleşti. Hazine yılın ilk 4 ayında 55, son 12 ayda ise 100 milyar TL açık verdi. Son 1 yıl içinde bütçe açığının milli gelire oranı % 1.5'tan %2,7'ye çıktı.

Emekçi "tüketemiyor"

Bununla da bitmiyor. Son 12 ayda Türkiye'de istihdam 811 bin kişi düştü. Bu azalmanın büyük bir kısmı inşaat, tarım ve sanayi sektörlerinde oluştu. Yıllık bazda konut satışları %18 düştü. Otomotiv sektörü ise %56 daraldı. Tüketici güven endeks puanı 60'ın üstüne çıkmıyor. Sermaye tarafından "tüketici" olarak kodlanan emekçilerin artık tüketemediğini görüyoruz.

Ayrıca küresel sermayenin, AKP yönetimindeki öngörülemez bir ekonomiye para kesesini açması söz konusu değil. AKP, sıcak para bulamayınca devlete bağımlı burjuva güçlerini semirtemiyor, obezleşmiş patronlar devletten kendilerine doğru para akmayınca işçi çıkartıyor ve işçiler işten çıkınca "tüketicilik" görevlerini icra edemiyorlar.

Sermaye yapısal çelişkilerinden ötürü, işçi sınıfı ise örgütlü olmadığı için bu döngüyü kıramıyor. Bu döngü devam ettikçe de günden güne fakirleşiyoruz. Hasbelkader işten atılmayanlar sadece hayatta kalabilecek kadar kazanabiliyor. İşsiz kalanlar tekil öfke patlamalarıyla seslerini duyurmaya çalışıyor.

AKP'nin çelişkisi

Farklı sermaye gruplarının sözcülüğünü alarak iktidara gelen AKP, hangi patronları krizden çıkaracağını hangilerinin ise batmasına göz yumacağını kestirmeye çalışıyor. En önemli kural olan sermaye birikim sürecinin devam zorunluluğu tıkandı. Yıllardır AKP ile kazanan patronlar ise AKP ile beraber kaybetmek istemiyor. Çelişki burada keskinleşiyor, çünkü halkın hazinede ve kamu bankalarında biriken parasını burjuvaziye aktarma aracı olan devletin kasasında para kalmadı. Toplumsal meşruiyet alanının gittikçe eridiğinden bu süreçte halktan daha fazla para toplayamayan AKP'nin, TÜSİAD'ın da son çıkışıyla beraber tescillenen restorasyon talebinin altında kalma ihtimalinin gittikçe büyüdüğünü görüyoruz.

Halkın ihtimali

Bu kriz döneminde de sermayenin davulları, IMF'yi topraklarımıza davet edercesine çalmaya başladı. Restorasyon talebinin temeli buna dayanıyor. Peki böyle olmak zorunda mı? İşçinin yerine şirketlerden daha fazla vergi almak mümkün mü? "Borç alınarak burjuvaziye peşkeş çekilen paraları biz ödemiyoruz" diyebilir miyiz? Zamları ve hayat pahalılığını tersine çevirebilir miyiz? 23 Haziran İstanbul seçiminden sonra her şey güzel olacak mı?

Bu soruların cevaplarının evet olması, Demokratik Cumhuriyet ve Demokratik Anayasa talebi altında birleşebilecek işçilerin ve emekçilerin hareketine bağlı.

TÜSİAD Erdoğan'dan vaz mı geçiyor?

Rejim, sermaye ve Erdoğan arasında salınım içerisinde iken sistemin bekasını sağlayacak bir uzlaşıya dönüşebilir. İstanbul'da gerçekleştirilecek seçimler sürecinde, bu salınımda herhangi bir tarafta olmaktan ziyade alternatif halkçı bir program yaratmak asıl iş olarak karşımızda duruyor.

Serkan Nar

Türkiye'de kapitalizm doğrudan tekelci aşamada doğmuştur. Geç kapitalistleşen uluslarda kapitalizmin gelişim özelliği olarak tekelci karakteri genel bir özellik olarak ortaya çıksa da, onun Türkiye'deki özgünlüğü, sermayenin henüz gelişim aşamasındayken finans kapital karakterine bürünmesidir. Sermaye bilfiil devletin fideliğinde gelişmiş ve bundan dolayı da devlete göbekten bağlıdır.

Uzun dönem boyunca korunan bu bağın, yerli sermayenin karakteristik yapısı ve rejimin niteliği açısından önemli bir veri sunduğunu söyleyebiliriz.

Aynı zamanda Türkiye'de erken dönem sermaye birikimi, meta-sermaye devresi birikim özelliği taşıdığı için sermayenin önemli bir kısmı bu birikim sürecinin dışına çıkamadığından tefeci- bezirgân kökenli tüccar karakteri özelliğini aşamamıştır.

Büyük sermayenin gelişimi

1960'lardan sonra içe birikim sürecinin tıkanmasıyla beraber, sanayi sermayesi, yeni birikim rejimiyle 1970'lerde hızla holdingleşerek sermaye fraksiyonları içerisinde önemli bir güç haline geldi. Bu dönemde, devletin ekonomi politikası ise sanayi sermayesinin teşviki ve tekelleşmenin desteklenmesi olmuştur.

12 Mart 1971 muhtırasından hemen sonra büyük sermayenin toplumsal bir güç haline gelmesinin önemli göstergeleri oldu. Bunlardan biri sermayenin talep ettiği "emek rejiminin baskılanması" politikasının devletin öncülü olmasıydı. Diğeri ise işçi sınıfının örgütlülüğü karşısında, büyük burjuvazinin örgütü olan TÜSİAD'ın kurulmasının bizzat devlet tarafından teşvik edilmesiydi.

Sermaye fraksiyonları bu zeminde şekillenirken devlet ve sermaye ilişkisi bu minvalde devam etmiştir.

Büyük sermaye ne istiyor?

Türkiye'de kapitalizmin gelişimine ve neoliberal birikim sürecine bağlı olarak sermaye, devletin dönüşümünü, sermaye birikiminin uluslararası sermaye ile rekabet edecek düzeyde dönüşümlerin sağlanmasını ve sermaye birikim sürecinin önündeki engellerin kaldırılmasını istiyor.

Rejimin bu talepler doğrultusunda dönüştürülmesi yani restorasyon talep ediliyor. Başkanlık rejimi bu minvalde gündemleşmişti. Ancak Erdoğan yeni rejimi, kendi ikbali olarak görüyor. Dolayısıyla Erdoğan, rejimin niteliğini kendi oluşturduğu güç alanı ve kurmuş olduğu devlet içi ittifakların çıkarları çerçevesinde şekillendirmek niyetinde.

İstanbul seçimleri sadece yerel seçim değildir

İstanbul'un 31 Mart seçimlerinin iptali hiç kuşkusuz Erdoğan'a önemli bir alan açsa da iktidar bloğunun genel olarak seçimlerde önemli bir yara aldığını söyleyebiliriz. Mesele, TÜSİAD'ın seçim iptali sonrasındaki açıklamasının sadece önceki açıklamalardan farklı olması değildir. Yani sermaye sınıfı fazla demokrasi istediği için çıkışta bulunmadı. Büyük sermaye, başkanlık rejiminden ziyade, sermaye birikimini riske sokacak bir hal alan tek kişi rejiminin güçlenmesine ve yaşanan ekonomik krizi yönetme gerçekliğini Erdoğan'da görmemesinden dolayı sesini çıkarmıştır.

2017 yazında Erdoğan ve Tuncay Özilhan Isparta'da Coca-Cola fabrikasının açılışını birlikte yaptıkları "mutlu günlerinde"...

Rejim, sermaye ve Erdoğan arasında salınım içerisinde iken sistemin bekasını sağlayacak bir uzlaşıya dönüşebilir. İstanbul'da gerçekleştirilecek seçimler sürecinde, bu salınımda herhangi bir tarafta olmaktan ziyade alternatif halkçı bir program yaratmak asıl iş olarak karşımızda duruyor. Şimdi halk güçleri ve sınıf hareket halinde iken, demokratik bir programın inşası için doğru yerde durmak yetmiyor. Siyasi hesaplardan azade bir adım öne çıkma zamanı.

KADIN

Feminist politikayı her alanda var etmenin zamanı

Kadınların ufku özgürlüğe uzanıyor

Kadın mücadelesinin önünde, bütünlüklü siyasal bir hattı gerektiren, bütün dinamiklerin içerisinde kendine yer edinen, oralara kadın rengi veren bir dönem açılıyor.

Hatice Göz

31 Mart yerel seçimlerinde uzunca bir zamandır sürüklendiği/kendisiyle birlikte ülkeyi de sürüklediği uçurumu gören AKP/MHP iktidarı; şimdilerde, İstanbul seçimlerini fiilen gasp edip, kılıf uydurup, tekrar inisiyatif kazanma peşinde.
Acı gerçeği kabul etmeyeceği az çok tahmin edilen iktidar için bu gerçeği değiştirmek artık pek mümkün görünmüyor.
Zaman geçtikçe meşruiyeti yitiyor, kendi içindeki çatlaklar derinleşiyor. Daha da önemlisi her seferinde seçim sonrasına ertelediği krizler büyüdükçe büyüyor.
Ekonomik kriz tüm çıplaklığı, yakıcılığıyla ortada duruyor.
Bir alev topu gibi gittikçe büyüyen toplumsal muhalefet, hayalet gibi iktidarın üzerinde geziniyor, uykularını kaçırıyor.
İstanbul seçimleri, iktidarın tekrar ivme kazanabilmesi, kendi kitlesine moral katabilmesi ve onları konsolide edebilmesi açısından ne kadar kritikse; artık canına tak eden toplumsal muhalefet odakları için de o kadar kritik.
Tüm bunlar içerisinde, belirleyici olma, rüzgara yön verme noktasında en önemli odaklardan biri de kadınlar. Bu olasılıkların içerisinden bir tanesinin olmasını beklemeden, hiç beklemeden, ama etki de ederek ilerlemenin zamanı.

Söylemden eyleme

Şu açık bir gerçek ki, Gezi'den ve OHAL'den sonra, Türkiye'de toplumsal muhalefetin öncülüğünü kadınlar yapıyor, sokakların kapılarını kadınlar açıyor.
Gezi sonrası örgütlülüğünü ve gücünü arttıran kadın hareketi, iktidar karşısında bir bir hegemonya kurmayı başarabilir.
Bunu açıkça gören hükümet, 8 Mart'ta olduğu gibi, saldırıları sıklaştırdı. Kadınların kazanımlarına yönelik saldırılar artık daha açık ve doğrudan.
Kadın hareketinin kazanımlarına yönelik hamleler birbirinden bağımsız, tek tek farklı kurum ya da kişiler tarafından atılan adımlar gibi görünüyor olabilir. Ancak bunlar, tarihi binlerce yıl önceye dayanan, bütünlüklü ve bilinçli bir egemenlik sisteminin devamını amaçlayan planlı çabalardır.
Bu noktada kadın özgürlük hareketi; bir yanıyla güncel politikaya söz söyleyip yön vermeye çalışırken öbür yandan sürekli kendi gündemini ve sözünü üretmeli, bunun politikasını oluşturmalı ve iktidara dayatmalıdır.

Yasaklardan fazlası

Bu yüzden feminist politikayı, erkek egemenliğinin dar kalıplarından; şiddet, taciz ekseninden çıkararak her alanda var etmek gerekiyor.
Şimdi önümüzde kazanılmış ve dönüştürülmeye açık belediyeler var. En somut ve ilk adım buraları kadın odaklı yerler haline getirmek olacaktır.
Her yandan saldırılara uğrayan haklarımızı savunmak, tek tek hepsine sahip çıkmak var olduğumuz alanları genişletirken elimizdekileri korumak gerekiyor.
Şule Çet'in katilleri yargılansın diye dolmaya devam edecek mahkeme salonları; öz savunma uygulayan Nevin erkek yargının elinden alınacak; Rabia Naz'ın sesi yankılanacak her yerde, belediyelerde köylerde, mahallelerde yeni bir dönem açılacak; tek tek kazanacağız alanlarda, mahkeme salonlarında, akademi koridorlarında.
Ama tek tek kazanımların da ötesinde gözümüz.
Kadın mücadelesinin önünde, bütünlüklü siyasal bir hattı gerektiren, bütün dinamiklerin içerisinde kendine yer edinen, oralara kadın rengi veren bir dönem açılıyor.
Özgürlük, aşılan yasaklardan fazlasıdır.
Şimdi ufkumuzu genişletme, alınanla yetinmeme; var olanın ardını isteme zamanı.

Her yer çocuk dolsun diye!

Önlenmesi mümkün. Olay olduktan sonra alacağı cezayı konuştuğumuz kadar hangi aşamalardan geçilerek sonuca gelindiğini de konuşmalı; çözümü o toplumsal basamaklarda aramalıyız.

Derleyen: **Hatice Göz**

İstismar haberleri, toplumda travma etkisi yaratıyor; biriken öfke dönem dönem patlama noktasına ulaşıyor ve sokağa yansıyor. Sonra ama, yerini, kaygılı, soru işaretleriyle dolu bir sürece bırakıyor.
Bu konudaki tartışmalar genelde failin alacağı ceza üzerinden şekillense de önleyici ve çocuğu koruyucu pek çok adım da var.
Önce, bu adımları somut olarak nerelerde atmalıyız ona bakalım:

İstismar önlenebilir

Belli başlı alanların alanların cinsel istismarı ele alış yöntemlerinden, müdahale ve yaklaşımlarındaki çeşitli sorunlardan bazıları şöyle:
> **Sağlık sisteminde:** Sağlık alanına özel bildirim mekanizmalarının kurulmasında aksaklıklar olduğu, hastane polisinin organize olmasında sorunlar yaşandığı, sağlık alanında çalışanların cinsel istismar ve istismar bulgularına ilişkin mesleki bilgi ve yeterliliğin eksik olduğu…
> **Eğitim sisteminde:** Bildirim mekanizmalarının işleyişinin net olmadığı, öğretmenlerin cinsel istismar ve istismar bulguları ile istismara müdahale hakkında bilgi ve donanım eksikliklerinin giderilmesi için kurumsal planlama yapılması gerekliliği, bazı durumlarda okul yöneticilerinin istismarın üzerini örttüğü, okulun itibarını çocuğun yararından önde tuttuğu…
> **Sosyal hizmet sisteminde:** ALO 183 destek hattına ilişkin yapısal sorunlar bulunduğu, bildirimi alan personellerin genellikle istismar konusunda yeterli donanıma sahip olmadığı, çalışanlar için gerekli eğitimlerin ve süpervizyonun sağlanmadığı,
> **Medyada:** Cinsel istismar haberleri verilirken istismara maruz bırakan kişinin baskın ve güçlü taraf olarak; istismara maruz bırakılan kişininse güçsüz, yalnız ve çaresiz taraf olarak sunulması, kimi zaman vaka medyada yer alırken kişi ve yer tanımlayıcı bilgilerin yer alması ve çocuk görsellerine yer verilmesi…
> **Hukuk alanında:** Koruyucu ve destekleyici tedbirlerin uygulanması esastır. Bunun için, çocuğun gelişiminin desteklenmesi, davranış veya dürtü kontrolüne yönelik rehberlik hizmetleri, sosyal ve kişiler arası ilişkilerin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi önemlidir.
Önlenmesi mümkün. Olay olduktan sonra alacağı cezayı konuştuğumuz kadar hangi aşamalardan geçilerek sonuca gelindiğini de konuşmalı; çözümü o toplumsal basamaklarda aramalıyız.

Peki neler yapılabilir?

Ayrım gözetmeksizin tüm çocukların yaşama, korunma ve katılım hakkını gözeten, çocukların ihmal ve istismarından etkili şekilde korunmasını sağlayan bir çocuk politikası oluşturulmalı ve etkin bir çocuk koruma kanunu hazırlanmalıdır.
Yerel yönetimlerde çocuk istismarı ile ilgili birim oluşturulmalı, toplumsal cinsiyet ve cinsel eğitime yönelik ailelere mahallelerde farkındalık seminerleri verilmeli ve bilinçlendirme faaliyetleri oluşturulmalıdır.
Kentlerde, mahallelerde öğretmen, PDR'ci, hukukçu, veli ve bunun gibi bileşenlerden oluşan "çocuk istismarı ile mücadele platformları" oluşturulmalıdır.
Medyada kullanılan dil yeniden inşa edilmeli, medya izleme grubu oluşturulmalı, kullanılacak dile ve görsellere ilişkin etik normlar oluşturulmalı ve konuya müdahil olunmalıdır.
"Çocuk gelin" veya "erken yaşta evlilik" kavramları yerine "çocuk yaşta evlilik", "mağdur" kavramı yerine ise "maruz kalan" kavramının kullanılması, medya mensuplarınca dikkate alınması gereken unsurlardır.
"Çocuk susar, sen susma" söylemi üzerinden hareketle, bu ve bunun gibi söylemler çocuğu güçsüzleştirmektedir. Medya dili çocuğun güçlenmesi üzerinden kurulmalıdır.

**Bu yazıda tespit edilen sorun odakları ve çözüme yönelik maddeler Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen "Çocuğa Yönelik Cinsel İstismarın Önlenmesi Raporu"ndan alınmıştır.*

"Aslında hepimiz KHK'lıyız"

YSK'nın seçimin yenilenmesi kararı sonrası, gasp edilen oylarımız ve yenilenen seçim süreci hakkında kadınların fikirlerini almak istedik. YSK kararının hemen ardından tüm İstanbul'da eyleme geçen, sokakları dolduran, oyuna sahip çıkan kadınlara sorduk: Seçim iptali hakkında ne düşünüyorsunuz, önümüzdeki süreci nasıl değerlendiriyorsunuz?

Derleyen:
Arzu Küçük

Aydoğan Türker: Seçim iptali ile ilgili genel düşüncem; korkunun ecele faydası yok. Biz bu seçimleri kazandık bunu biliyoruz, farkındayız sonuna kadar mücadelemizi vereceğiz. Devlet, kendi sisteminin, kendi kurduğu düzenin devamından yana. Bizler ise kendi bireysel özgürlüklerimizden yanayız. Seçimi iptal etmiş olmaları bizim kazandığımız gerçeğini değiştirmiyor. Sonuna kadar mücadelemizi vereceğiz.
Nihal Taş: Kazanılmış bir hakkımız var. Halk iradesi aptalca yok sayılıyor. Bu yüzden sokaklara çıkıyorum. Kimse aptal değil, yeterince çektik zaten, buna dur demek için sokaktayım. Maalesef diktatörler seçimle gitmez ama yine de bir ses olmak için çıkıyoruz.

Semra Kahraman: Aslında hepimiz KHK'lıyız. Bu seçimlerle ilgili olan gidişat bunun farkına varmamızı sağladı.
Nimet Çelebi Erdoğan: Seçimin iptalinin çok büyük bir hukuksuzluk olduğunu düşünüyorum. AKP iktidarının yönlendirmesiyle YSK'nın, yasalara aykırı bir karar verdiğini biliyoruz. Bu bizde büyük bir öfke uyandırıyor. Ben kendi verdiğim oya sahip çıkıyorum, onun için eylemlerde yer alıyorum. Benim irademi kimse gasp edemez. Bunun arkasını bırakmayacağız. Her şey güzel olacak.

Sezen Ezer: Seçim iptalinin hukuka aykırı bir şekilde gerçekleştiğini düşünüyorum. Karşımızda hukuk bilmeyen hukuk kurallarını yok sayan bir iktidar var. Bu durumda hukuk yoksa biz de protesto hakkımızı kullanıyoruz.

Melisa Toprak: İrademe sahip çıkmak için sokağa çıktık. Haksızlık, hukuksuzluk ülke rutinimiz haline geldi. En temel vatandaşlık haklarımızdan olan seçme hakkımız, irademiz gasp ediliyor. Kendi koydukları kuralları bile ihlal ediyorlar. Biz bunu kabul etmiyoruz

Sevgi Mertoğlu: Biz belediye başkanımızı seçtik ama tüm hukuk kuralları hiçe sayılarak seçim yenileme kararı alındı, bizler yok sayıldık. Bu hukuksuzluğun hesabını sormak için gidebileceğimiz hukuki alanların hepsi Erdoğan güdümünde. Bize sadece sokağa çıkma, tepkimizi dile getirme yolu kalıyor. Biz de bu yolu kullanıyoruz. Her şey çok güzel olacak.

Gülşen Bardakçı: Öfkeliyiz. Bu seçimi kazandığımızı biliyoruz. YSK'nın kararı, bu gerçeği değiştiremez. Seçim, o kadar saçma gerekçelerle iptal edildi ki zekamızla alay edildiğini düşünüyoruz. Halk aptal yerine konuldu, resmen ilk okul müsameresi yapıyorlar. Bunu kabul etmemiz mümkün değil. Öfkemizi dile getirmek için sokağa çıktık. Hukuk kurallarını uygulamak zorundalar.

POLİTİKA

Faşizmin koşulları olsa bile, onu kurabilecek güçleri var mı?

Saflar netleşiyor mu?

"Ortak düşman" HDP yine çağrılmadı ve İYİ Parti çağrıya icabet etmedi. Vatan Partisi, Saadet Parti, DSP, DYP, CHP, MHP katılımıyla, adı konmamış "Türkiye İttifakı" pozu verildi.

Perihan Koca

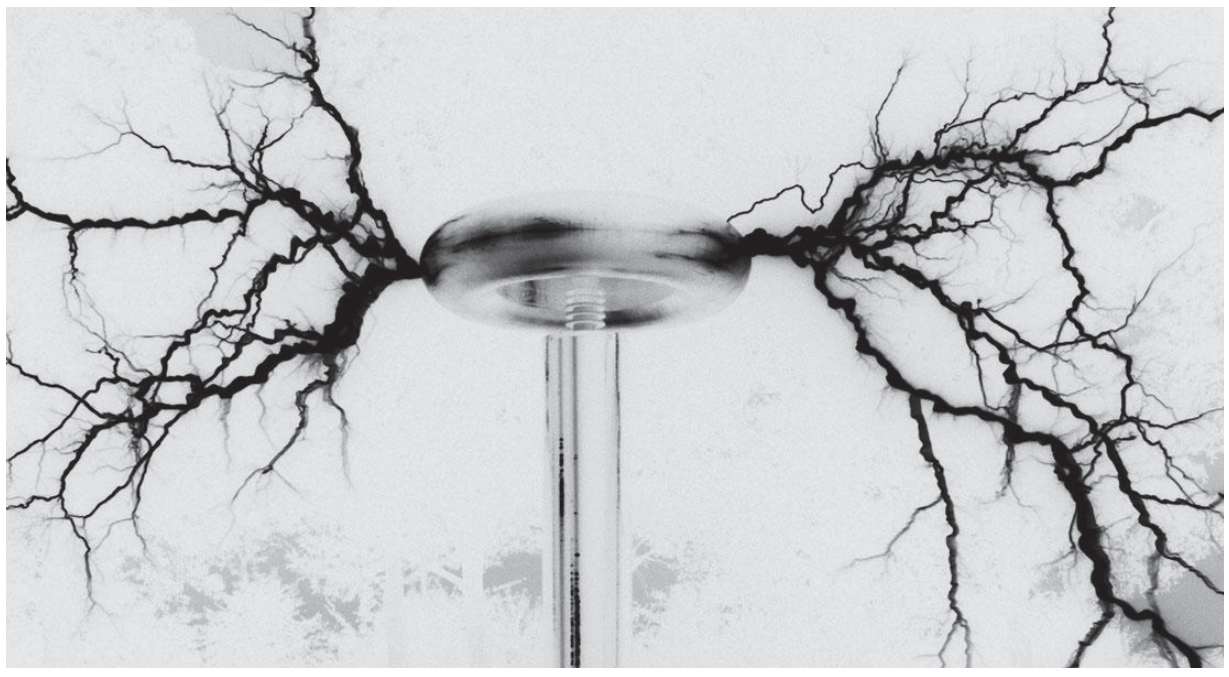

Olağanüstü momentler için sıkça başvurulan ve artık klişeleşmiş olan "kartlar yeniden karılıyor, saflar netleşiyor" lafının hakkının verildiği ve ama aşındığı bir dönemecin içerisinde konumlanıyoruz.

Su bu kadar bulanıkken, saflar hemen netleşir mi bilinmez, ancak açıktan netleşmeyeceği aşikar.

Tüm güçlerin sahnede olduğu ve her gücün hamle yapmaya çalışırken bir yandan da yerini korumaya çalıştığı, öngörülemez, "dengesiz bir denge denklemi" söz konusu.

Egemenler, güçler arası mücadele keskinleşirken, AKP içerisinde de farklı denklem ve kopuşların olabileceği ihtimali güçleniyor.

Salt AKP'nin eski yol arkadaşları, kurucu unsuru olan çeşitli güçlerin merkez sağda konumlanacak yeni parti arayışları dolayısıyla değil, AKP'nin kendi üyeleri, vekilleri, bakanları, kalemşörleri arasında yükselen farklı sesler daha evvel hiç olmadığı kadar kendini açık ediyor.

Parti içi karışıklık

31 Mart yerel seçim sonuçları karşısında alınan pozisyonlarda; Kılıçdaroğlu'na yönelik linç girişimi üzerine; Öcalan'ın sekiz yıl aradan sonra avukatlarıyla yaptığı görüşmeye ilişkin; Taksim'de kurulan yeryüzü sofrasına karşı müdahale üzerine; birçok önemli gündemde AKP içi ikircikli sesleri, farklı tutum alışları daha fazla görür olduk.

Gözle görülür bir bütünsellik kaybı yaşayan AKP cenahındaki ard arda gelen ikircikli konumlanmalar o an oluşan spontane çıkışlar değil, biliyoruz. İktidarın en önemli kalemşörlerinden Abdulkadir Selvi'nin 31 Mart ardına "seçim sonuçları kabul edilmelidir" çağrıları, Abdurrahman Dilipak'ın seçim sonuçlarının reddedilmesini "akıl tutulması" değerlendirmesinin böylesi bir anlamı var.

Öyle ki Erdoğan iftar sofralarında, TÜSİAD'ı "istatistik cinliği" ile haşlarken ve Davutoğlu ve Gül ile özdeşleşen yeni parti arayışlarına "haddinizi bildiririz" menşeili konuşmalar yaparken içeriye de sopasını gösterip ayar vermeye çalışıyor.

Ne diyordu iktidar dizisi Payitaht Abdülhamid'de "Gül ağacına su veririz. Lakin su hem güle yarar hem de dikene. Yanımızda yöremizde su verdiklerimiz diken olmaya meyletmişlerse sonunda mutlaka budarız!" Defalarca budadılar da. AKP'liler içerideki o budama harekatlarının "metal yorgunluğu" yahut "yenilenme" formasyonlarıyla nasıl yapıldığını, kimlerin ne için nasıl tasfiye edildiğini gayet iyi biliyor.

Dolayısıyla saflar netleşirken hamlesini, arkadan dolanarak, yerini sağlama alarak yapmayı en doğru anı kollamayı tercih ediyorlar.

Türkiye ittifakı

31 Mart yerel seçimleri ardına, Erdoğan'ın "dönem kızgın demiri soğutma, kucaklaşma, birlik ve beraberliğimizi yeniden perçinleme dönemidir" sözleriyle bir arada kullandığı ve ortaya attığı Türkiye İttifakı tezi; "denge ve denetlemeden" sorumlu kankası Bahçeli tarafından esefle karşılanmıştı.

Bahçeli'nin "Türkiye ittifakından bahsetmek, kafamızdaki soru işaretlerini çoğaltmıştır. Bizim Cumhur ittifakımız var, bu millet ittifakı da nereden çıktı" çıkışıyla dengeyi buluvermiş ve ama Türkiye İttifakı her mecrada farklı biçimleriyle tartışılmaya başlamıştı.

Derken 19 Mayıs'ın 100. Yılı vesilesiyle bir fotoğraf düştü önümüze.

Erdoğan 15 Temmuz ardından "milli birlik ve seferberlik" ilan edip, Kılıçdaroğlu'nun 24 Temmuz'da Taksim'de yaptığı ve muhalefetin de desteklediği mitingi boşa düşürerek, HDP hariç tüm parlamenter güçleri "Yenikapı ruhu" hamlesiyle arkasına dizivermeyi becermişti.

Şimdi de Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışının yüzüncü yıl dönümünde fotoğrafı biraz genişletmiş gibi duruyor.

"Ortak düşman" HDP yine çağrılmadı ve İYİ Parti çağrıya icabet etmedi. Vatan Partisi, Saadet Parti, DSP, DYP, CHP, MHP katılımıyla, adı konmamış "Türkiye İttifakı" pozu verildi.

"Türkiye İttifakı" tezi belli ki iktidarın manivelası. Nereye gider, nereye evrilir, ne kadar zamanlık bir taktik hamledir hep birlikte göreceğiz.

Sermayenin güncel taleplerinin karşılanacağı ve rejimin esas sahibinin sermaye olacağı ön koşuluyla, her gücün inisiyatifi oranında katılacağı, Erdoğan öncülüğünde bir restorasyon olasılığının fotoğraf karesi de olabilir elbette…

Masadaki çoklu olasılıklardan hangisinin galip geleceğini ise, güçler arasındaki savaşım belirleyecek.

Faşizmin yürüyüşü için kritik karar anı: Devam mı?

Faşist gidişle ilgili tarihsel deneyimlere baktığımızda, faşizmin sermayenin elinde bir enstrüman gibi davranmadığını, birtakım sert süreçlerin ardından sermayeyi kendi iktidarına önce ikna ettiğini sonra da birlikte büyük bir uyum yakaladıklarını görürüz.

Hasan Durkal

31 Mart süreci öncesiyle ve sonrasıyla iktidardaki koalisyon açısından, önemli kırılmalar yarattı. Meşruiyet kaybı, içeride ve dışarıda denge kaybı, kitleler üzerinde hegemonya kaybı, moral kaybı, nüfuz kaybı, kaynak kaybı, kitle kaybı, mantık/rasyonalite kaybı….

Bu kayıplar hem faşist gidişin yolunu kesiyor ve ama siyasal iktidar açısından da onu git gide cazip hale getiriyor. Çünkü oluşan ortamda ayakta durmanın pek de fazla bir yolu kalmadı, iktidar açısından.

İktidardaki koalisyon açısından bu gidişin sürmesi için bir dizi "ayak bağının" çözülmesi gerek. Çünkü onların gidişleri, birçok sürtünmeye uğruyor.

ABD ile füze krizi, TÜSİAD ile yapısal reform/ekonomik önlem konusundaki krizler, muhalefetteki halk güçlerinin yarattığı "huzursuzluklar, Kürt hareketi vb." durumlar gidişin önündeki önemli sürtünme faktörleri.

Faşist gidiş mümkün mü?

Bütün bu çelişkili tablo karşısında faşizm yürüyebilir mi? Hem evet, hem hayır. Evet, çünkü boşluklar var. Hayır, çünkü güç yetmeyebilir.

Yürüyüşlerinin devam etmesi için kimi pürüzleri ezerek, kimilerini de ikna ederek yol almaları gerek. İkna etmeleri gerekenler yerli sermaye-finans kapital/ABD. Zaten bir süredir özellikle Erdoğan ile TÜSİAD arasında soğuk rüzgârlar esiyor ve sermaye sınıfının adına "yapısal reformlar" dediği kriz politikaları konusunda Erdoğan ayak diriyor. Ama alt sınıfları çok sevdiğinden ya da büyük sermayeden nefret ettiğinden değil.

Kriz politikalarının alt sınıfların ve unutmamak gerekir ki Erdoğan'ın organik liderleri olduğu, görece daha küçük ölçekli burjuva fraksiyonlarının aleyhine çözümü, Erdoğan'ı iktidarda tutan büyünün yok olması anlamına gelecektir. Krizin büyük burjuvazinin çıkarlarını zedeleyecek bir zemindeki çözümü de, Erdoğan iktidarına karşı

son yılların en net çıkışını yapan TÜSİAD'ın ve onların yabancı ortaklarının desteklerini kaybetmek demek. İktidarın faşizme doğru gidişinin devam etmesi için bu ikilemi evvela çözmesi gerekir.

Bilmeliyiz ki bu en azından teorik olarak çözülmeyecek bir pürüz değil. Faşist gidişle ilgili tarihsel deneyimlere baktığımızda, faşizmin sermayenin elinde bir enstrüman gibi davranmadığını, birtakım sert süreçlerin ardından sermayeyi kendi iktidarına önce ikna ettiğini sonra da birlikte büyük bir uyum yakaladıklarını görürüz.

Yani son tahlilde faşizm kendisini dayatabilir, büyük sermayeyi pazarlık masasına oturtabilir, belli bir süreç işledikten sonra sermaye ile uyumu sağlayabilir.

Faşizm ve halk güçleri

Ama gel gör ki böyle bir uzlaşma olsa bile bu kez karşılarına halkçı dinamikler çıkacak. Faşist yürüyüş ilerlediği zaman şüphesiz kitlelerin önemli bir kısmında teslim olma eğilimi açığa çıkar. Ancak bu teslimiyete giden yol kanlıdır. Bu teslimiyeti sağlamanın yolu 10 Ekim konseptini hemen her gün yaşatmaktan geçer.

Halk güçlerine karşı sürekli şiddet, sürekli baskı, sayısı yüz binleri bulacak tutuklamalar ve belki bir o kadar da cinayeti göze almaları gerekir.

Bu mümkün müdür? Hem evet, hem hayır. Mümkün olduğunu, bunu yapabileceklerini geçmiş deneyimlerde gördük. Üstelik buna uygun siyasal ve ekonomik kriz koşulları var. Bu gidişin önünü açacak geniş merkezi yetkiler var. Ve evet yok saymak gerçekliği görmemizi engeller, çok geniş bir kitleselliğe sahip olmasa da bir faşistleşmiş kitle var.

Çılgınlık yaparlar mı?

Son olarak bu gidişe kolaylık sağlayacak bir dünya geneli statüko krizi var. Yani alt emperyalist veya üçüncü dünya ülkelerinin emperyalistler arası güç savaşının bu ülkelerin iç ve dış politikalarında yarattığı boşluklardan, uluslararası sermayenin içsel krizlerinin yarattığı olanaklardan faydalanmalarına ve kendilerini belli sınırlarda da olsa dayatmalarına yol açan bir boşluk var.

Bu boşluklar günümüz kontrollü ya da yarı kontrollü kaos ortamlarını olanaklı kılıyor. Erdoğan iktidarı bunun deneyimini dışarıda Suriye savaşında denemişti. Evet, başarısız oldu. Ama şimdi içerideki politikalarda da kendisini sakınması için bir sebep görmüyordur. Belki de bu boşluk krizini fazla abartıyordur. Ama neticede çılgınca hamleler yapabilecek bir potansiyeli olduğunu biliyoruz.

Faşist gidişi zora sokan şey ise faşizmin bir güç meselesi olduğu gerçeğidir. "Buna güçleri yeter mi?" sorusu en kritik soru. Çünkü bunu inşa etmek isteyen güçler arasında da kırılganlıklar var. Bu kırılganlık yolu zorlaştırıyor. Faşist gidişin başarıya ulaşması için ivmelenmesi, hızlanması, toplumu her gün yeniden yeniden konsolide etmesi gerekiyor. Bu şimdilik geniş muhalefet ağında mümkün olmuyor. Bunu mümkün kılacak olan şeyleri yapabilmek için geri dönüşü olmayan bir yolu tamamen göze almaları gerek.

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00